

हिमालय टाइम्सको
अनलाइन संस्करण हेर्न
स्वयान गर्नुहोस् ।

नेपाली राष्ट्रिय दैनिक

हिमालय टाइम्स

www.ehimalayatimes.com @ehimalayatimes @himalaya_times

वर्ष २८, अंक २७६ काठमाडौं

२०८० असोज ११ बिहीबार

आद शुक्लपक्ष, त्रयोदशी

नेपाल संवत् १९८३

HIMALAYA TIMES

Thursday 28 September 2023

पृष्ठ ८

मूल्य रु ५।-

विश्व क्रिकेटमा नेपालको कीर्तिमानै कीर्तिमान

- कुशल मल्लको कीर्तिमानी शतक
- दीपेन्द्रसिंह ऐरीको कीर्तिमानी अर्धशतक
- सर्वाधिक रनको योगफल
- विशाल अन्तरले विजयी
- तेस्रो विकेटका लागि सर्वाधिक साभेदारी
- एकै खेल इनडमा सर्वाधिक छक्का

अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा नेपालको चर्चा

बुधवार नेपाल र मंगोलियाबीचको क्रिकेट खेलसँगै एकपटक फेरि अन्तर्राष्ट्रिय जगत तातेको छ । अफगानिस्तान भारतीय सञ्चारमाध्यमले नेपालको प्रशंसा गर्दै समाचार सम्प्रेषण गरेका छन् । नेपालले भारतकै द्विगज खेलाडीहरूको कीर्तिमान भंग गरेको चर्चा ती सञ्चारमाध्यमहरूले गरेका छन् । यसबारे बिबिसी हिन्दीले कुशल मल्लले रोहित र दक्षिण अफ्रिकाका डेभिड मिलरको विश्व कीर्तिमान तोड्नेको समाचार बनाएको छ । यस्तै, जी न्युजले दीपेन्द्रसिंह ऐरीले भारतका युवराज सिंहको कीर्तिमान भंग गरेको समाचारलाई शीर्षक बनाएको छ । आजतकले नेपाली खेलाडीको प्रशंसा गर्दै 'चार कीर्तिमान ध्वस्त' शीर्षकमा भिडियो समाचार बनाएको छ । यसका साथै नवभारत टाइम्स, टाइम्स अफ इण्डियाका अनलाइन संस्करणमा पनि यो समाचार प्रमुखताका साथ प्रकाशित भएको छ । यस्तै, दैनिक जागरण, दैनिक भास्करमा पनि यो समाचारले प्राथमिकता पाएको छ । यति मात्र होइन आइसिसीले पनि यो समाचारलाई प्राथमिकता दिएर प्रकाशित गरेको छ । यसका साथै, भारतका प्रायः सबै मिडियाले नेपाली टोली र खेलाडीहरूले टी-२० मा बनाएको रेकर्ड तोड्नु गार्हो रहेको विश्लेषणसहित समाचार बनाएका छन् ।

सबैभन्दा कम बलमा शतक बनाउनुभएका कुशल मल्ल र अर्धशतक बनाउनुभएका दीपेन्द्रसिंह ऐरी ।

यज्ञराज जोशी / हिटा

काठमाडौं, १० असोज

१९औँ एसियन गेम्सअन्तर्गत पुरुष क्रिकेटमा नेपालले एकैदिन विभिन्न विश्व कीर्तिमान बनाएको छ । बुधवार मंगोलियाविरुद्धको टी-२० विश्व क्रिकेटमा नेपालले आधा दर्जनबढी विश्व कीर्तिमान बनाएको हो । जुन क्रिकेट इतिहासमै सम्मनलायक छन् । विभिन्न विश्व कीर्तिमानसँगै नेपालले प्रारम्भिक चरणको खेलबाट महत्त्वपूर्ण अंकसमेत बटुलेको छ । जसमा ६ विश्व कीर्तिमानसहित १४ बट्टा कीर्तिमान छन् ।

टस हारेर पहिले ब्याटिङ गरेको नेपालले मंगोलियालाई २७३ रनको कीर्तिमानी अन्तरले पराजित गरेको हो । फेजियाङ युनिभर्सिटी अफ टेक्नोलोजी पिङफेङ क्रिकेट मैदानमा नेपालले निर्धारित २० ओभरमा तीन विकेट गुमाएर ३१४ रन बनाएको थियो । जवाफमा मंगोलिया १३ दशमलव एक ओभरमा ४१

दीपेन्द्रलाई एक लाख

मंगोलियाविरुद्ध विश्व कीर्तिमानी प्रदर्शन गर्नुभएका दीपेन्द्रले एक लाख रुपैयाँ पाउने हुनुभएको छ । दीपेन्द्रले १९औँ एसियाली खेलकुदअन्तर्गत क्रिकेट प्रतियोगितामा मंगोलियाविरुद्ध ९ बलमै अर्धशतक प्रहार गर्नुभएको थियो । दीपेन्द्र १० बलमा ८ छक्कासहित ५२ रनमा अविजित रहनुभयो । दीपेन्द्रलाई उहाँ सम्मिलित लुम्बिनी अल स्टारले एक लाख रुपैयाँ पुरस्कार दिने घोषणा गरेको हो । टोलीका अन्य खेलाडीले समान १० हजार पाउने अल स्टारले जनाएको छ ।

रनमै अलआउट भयो ।

नेपालका कुशल मल्ल ५० बलमा ८ चौका र १२ छक्कासहित १३७ रनमा नटआउट रहनुभयो । रोहित पौडेल २७ बलमा २२ पृष्ठ २ मा क्रमशः

■ एमाले प्रदेश अधिवेशन

अध्यक्ष ओलीले चाहेर मात्रै रोकिंदैन चुनाव !

प्रतिस्पर्धा पखिरेहेछन् नेता-कार्यकर्ता

सुर्खेतमा आयोजित नेकपा एमालेको कर्णाली प्रदेश प्रथम अधिवेशनको उद्घाटन समारोह । तस्बिर : रासस

डिबी शर्मा / हिटा

काठमाडौं, १० असोज

नेकपा (एमाले)बाट माधव नेपाल र भलनाथ खनालहरू बाहिरिएपछि शीर्ष तहमा अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको एकल वर्चस्व कायम छ । शीर्ष तहमा चुनौती दिने कोही नभएपछि पार्टी अध्यक्ष ओलीको एकल तजविजमा चल्दै आएको छ । नेपाल-खनाल पार्टी विभाजन गरेर बाहिरिएपछि एमालेमा ओलीविरुद्ध कोही खडा हुन सकेन । कसैले प्रयास गरे भने तिनलाई किनारा लाइयो । नेता भीम रावल र घनश्याम भुसाल त्यसका ताजा उदाहरण हुनुहुन्छ । भुसालले पार्टी छोडिसक्नु भएको छ भने रावल पार्टीमा निष्क्रिय भएर बसिरहनु भएको छ । दुई वर्षअघि चितवनमा भएको एमालेको १० औँ महाधिवेशनमा रावल र भुसालले ओलीलाई कडा चुनौती दिनुभएको थियो । चितवन महाधिवेशनमा पार्टी विभाजनको आघा घाउमा महम्म लगाउन अध्यक्ष ओलीले सर्वसम्मत अध्यक्ष बन्न अनेकन प्रयास गर्नुभएको

■ केन्द्रीय नेतृत्वबाट

लादिएको 'टिके प्रथा' अस्वीकार

■ बागमतीको नेतृत्वका लागि चारजनाको उम्मेदवारी

थियो । तर, रावलका अगाडि ओलीको केही चलेन । चितवनमा ओलीले नचाहेको चुनाव भयो । रावल अध्यक्षमा ओलीसँग प्रतिस्पर्ध गरेर पराजित हुनुभयो । अवस्था कस्तोसम्म थियो भने ओली पक्षले 'रावल-भुसालसहितका नेतालाई भोट नहाल्नु' भनेर पच्ने बाँडोका थिए । भदौ दोस्रो साता भएको एमाले लुम्बिनी प्रदेश अधिवेशनमा अध्यक्ष ओलीले सर्वसम्मत नेतृत्व छान्ने ओलीको प्रयास थियो । भदौ १६ गते अधिवेशन उद्घाटन गर्न बटुवल पुरनुभएका ओलीले नेतृत्व सहमतिबाट चुन्न निर्देशन दिनुभएको थियो । ओलीले भरपूर प्रयत्न गरे २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

एमाले सबैखाले

व्यवधानलाई पराजित गर्दै

अगाडि बढ्छ : ओली

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले अब नेकपा ब्यूँताउने कुनै सम्भावना नभएको स्पष्ट पार्नुभएको छ । एमाले कर्णाली प्रदेश प्रथम अधिवेशनको बुधवार उद्घाटन समारोहलाई सम्बोधन गर्दै ओलीले अब नेकपा ब्यूँताउने कुरा सम्भव नभएको स्पष्ट पार्नुभयो । 'कम्युनिष्ट एकता नेकपा ब्यूँताउने अरे ! नेकपा त अस्ति नै पोलेर २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

एमाले एकताबद्ध छ भन्ने सन्देश कर्णालीले दिनुपर्छ : पोखरेल

नेकपा एमालेका महासचिव शंकर पोखरेलले पार्टीमा एकताको खाँचो रहेको बताउनुभएको छ । एमाले कर्णाली प्रदेश कमिटीको अधिवेशनलाई सुर्खेतको वीरेन्द्रनगरमा बुधवार सम्बोधन गर्दै महासचिव पोखरेलले कर्णालीले एकताको २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

प्रधानमन्त्री दाहाल ल्हासामा

हिमालय टाइम्स

काठमाडौं, १० असोज

चीनको औपचारिक भ्रमणको क्रममा चीनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बतको ल्हासामा रहनुभएका प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले ल्हासामा रहेको ऐतिहासिक पोताला दरबार र जोक्खाङ मन्दिरको अवलोकन भ्रमण गर्नुभएको छ । समुद्री सतहबाट करिब तीन हजार आठ सय मिटरको उचाइमा रहेको पोताला दरबारको प्रधानमन्त्री दाहालले बुधवार अवलोकन भ्रमण गर्नुभएको हो । पोताला दरबार क्यास्टल शैलीमा निर्माण गरिएको तिब्बतकै सबैभन्दा ठूलो र पुरानो दरबार हो । साथै यो दरबार विश्वमै समुद्री सतहबाट सबैभन्दा माथि निर्माण भएको दरबार पनि हो । पोताला दरबारको भ्रमण गर्दा प्रधानमन्त्री दाहाललाई त्यहाँका अधिकारीहरूले दरबारका बारेमा जानकारी गराएका थिए । त्यसैगरी, प्रधानमन्त्री प्रचण्डले पोताला दरबारको नजिकै रहेको जोक्खाङ मन्दिरको पनि अवलोकन भ्रमण गर्नुभयो । यो मन्दिर सोडचङ्ग गम्पोले राजकुमारी वेनचेङ र नेपाली राजकुमारी भुकुटीका लागि सातौँ शताब्दीको मध्य समयतिर बनाएका थिए । यो मन्दिर बौद्ध धर्मावलम्बीहरूका लागि पवित्र स्थलका रूपमा रहेका छन् । मन्दिरको भ्रमण गर्दा प्रधानमन्त्री दाहाललाई त्यहाँका अधिकारीहरूले मन्दिरका बारेमा जानकारी गराएका थिए । प्रधानमन्त्रीले गर्नुभएको दुवै ठाउँको भ्रमणका क्रममा चीन भ्रमण दलमा संलग्न भ्रमण दलका सदस्यहरू पनि सहभागी रहेका थिए ।

‘चीन भ्रमण आशा गरेभन्दा धेरै सफल’

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले आफ्नो चीन भ्रमण आशा गरेभन्दा पनि धेरै सफल भएको बताउनुभएको छ । तिब्बतको ल्हासास्थित नेपाली महावाणिज्यदूतावासले आयोजना गरेको कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री प्रचण्डले आफूले लगातार भारत, अमेरिका र चीनको भ्रमण गरिरहेदा चीनको भ्रमण के कस्तो हुन्छ भनेर अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले समेत हेरिरहेका बेला भ्रमण सफलताका साथ सम्पन्न भएको र आशा गरेभन्दा राम्रो भएको बताउनुभएको हो । राष्ट्रपति सी चिनफिङ, चीनका प्रधानमन्त्रीसँग सौहार्दपूर्ण छलफल भई नेपालको हितमा विभिन्न समझदारीहरू गर्नुले चीनले नेपाललाई विशेष महत्त्वका साथ हरेको पुष्टि भएको प्रधानमन्त्रीको भनाइ छ । भ्रमणका क्रममा नेपाल र चीनबीचका विगतमा बन्द भएका सबै नाका सञ्चालन गर्ने, परस्परदेखि पासका रूपमा चल्दै आएका साना साना नाकाहरू पनि सबै सञ्चालन गर्ने सहमति भएको प्रधानमन्त्रीले जानकारी दिनुभयो । विगतमा सञ्चालन भएका प्रायः सबै नाकाहरू खुलिसकेका र बाँकी रहेका साना ठूला सबै नाकाहरू छिट्टै खुल्ने बताउँदै प्रधानमन्त्री दाहालले नेपाल र चीनबीचका सबै नाकाहरू खुलेपछि नेपाल चीनको व्यापार व्यवसायका क्षेत्रमा नयाँ फड्को मार्ने उल्लेख गर्नुभयो । प्रधानमन्त्री दाहालले अधिलोपटक आफूले ल्हासाको भ्रमण गर्दा नेपाली महावाणिज्यदूतावासको भवन पुरानो रहेकोमा अहिले नयाँ भवन बनेको देखेर खुसी लागेको भन्दै नयाँ भवनको उपयोग गर्दै नयाँ उत्साहका साथ काम गर्न २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

सुरक्षा मागदै सडकमा चिकित्सकको प्रदर्शन

आक्रमणकारीलाई कारबाही गर्ने सरकारको प्रतिबद्धता

नारायण भण्डारी / हिटा

काठमाडौं, १० असोज

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले चिकित्सकमाथि आक्रमण गर्नेलाई कानुनअनुसार कारवाही हुने बताएको छ । विभिन्न जिल्लामा चिकित्सकमाथि भएका आक्रमणका घटनाप्रति विरोध जनाउँदै देशभरका चिकित्सक आन्दोलित बनेपछि मन्त्रालयले बुधवार एक विज्ञप्ति जारी गर्दै आक्रमण गर्नेलाई कानुनअनुसार कारवाही गर्न सरकार प्रतिबद्ध रहेको भन्दै निर्विकल्पक एयर स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन गर्न आग्रह गरेको हो । मन्त्रालयले नागरिकको आधारभूत स्वास्थ्योपचार सेवा प्राप्त गर्नु नैसर्गिक अधिकार भएकाले स्वास्थ्य संस्थाहरू अविछिन्न रूपमा सञ्चालन गर्न अनुरोध गरेको छ ।

आन्दोलनरत चिकित्सकहरूलाई काममा फर्किन स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री मोहनबहादुर वस्नेतले आग्रह गर्नुभएको छ । बुधवार पत्रकारहरूसँग कुराकानी गर्दै उहाँले चिकित्सकहरूको सुरक्षाको जिम्मा सरकारले लिने भन्दै काममा फर्किन आग्रह गर्नुभएको हो । २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

‘डक्टर चुटै’ भन्ने प्रहरी

इन्स्पेक्टर निलम्बन

मणिपाल अस्पतालमा डाक्टर र विरामीका आफन्तबीचको विवाद साम्य पार्न र शान्ति सुरक्षाका लागि खटँदा मिड उक्साउने अभिव्यक्ति दिएका प्रहरी निरीक्षक 'इन्स्पेक्टर' सदन थ्रेष्ठलाई नेपाल प्रहरीले निलम्बन गरेको छ । नेपाल प्रहरीका प्रवक्ता कुवेर कडायतले थ्रेष्ठलाई निलम्बन गरेको पुष्टि गर्नुभयो । उहाँले निलम्बन बढीमा ६ महिनाका लागि हुने जानकारी पनि दिनुभयो । उहाँका अनुसार अब सत्यतथ्य छानविनका लागि प्रक्रिया अघि बढ्नेछ । अस्पतालमा सोमबार ५७ वर्षीया सुकमाया दुराको मृत्यु भएपछि उहाँका आफन्तले आक्रोश व्यक्त गरेका थिए । अस्पतालमै डक्टरहरूसँग उनीहरूको फडपको वातावरण बनेको थियो । दुवै पक्ष आक्रोशित बनेपछि २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

हरेक विधेयकलाई सर्वस्वीकार्य बनाउने जिम्मा

कानून मन्त्रालयलाई दिइँदै

संसद्मा दर्ता हुनुअगावै पर्याप्त छलफल र रायलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने व्यवस्था

■ प्राथमिकताक्रम खुलाएर

हरेक वर्षको जेटभित्र

विधेयक कानून मन्त्रालयमा

पठाइसक्नुपर्ने

■ सर्वसाधारणको लिखित राय

लिइने

■ अन्य मन्त्रालयसँग परामर्श

लिएर विधेयकहरू तयार गर्नुपर्ने

यज्ञराज पाण्डे / हिटा

काठमाडौं, १० असोज

सरकारले ल्याउने प्रायःजसो विधेयकहरू विवादित बन्ने गरेका छन् । यसअघि गुठी विधेयक, मिडिया कार्जुनसल विधेयक, विद्यालय शिक्षा विधेयक, निजामती विधेयक दर्ता गर्दा सरोकारवालासँग छलफल नभएको भन्दै सरोकारवाला निकाय

सडकमा आन्दोलनका लागि उत्रिएका थिए । सरकारले तीव्र विरोध थाम्न नसकेर गुठी विधेयक, मिडिया

कार्जुनसलगायत विधेयक दर्ता गरे पनि फिर्ता लिनुपरेको थियो । २० पृष्ठ २ मा क्रमशः

पाटेबाघ

चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जको कसरस्थित खोरमा राखिएको पाटेबाघ । यहाँ विभिन्न स्थानबाट ल्याइएको चारवटा पाटेबाघलाई राखिएको छ । तस्बिर : रासस

	
आज मिति २०८० असोज ११ गते बिहीवार, ई.सं. २८ सेप्टेम्बर, २०२३ । तिथि- भाद्र शुक्लपक्ष चतुर्दं शी, नक्षत्र- पूर्वभाद्रपदा, योग- गण्ड, करण- गर, चन्द्रराशि- कुम्भ, सूर्योदय ५:५४ सूर्यास्त: १७:५२ ।	
	
तपाईंको आज	
ज्योतिषाचार्य नारायणप्रसाद भण्डारी	
	
मेघ : व्यापार व्यवसायमा उन्ती हुनेछ ।	
वृष : मुद्दा मामिला तथा विवादमा पर्ने संभावना छ ।	
मिथुन : सरकारी नोकरीमा केही भन्नेला बेहेनुपर्नेछ ।	
कर्कट : पराक्रम र प्रसिद्धिमा बुद्धि हुने समय छ ।	
सिंह : विलासिताका वस्तुमा खर्च बृद्धि हुनेछ ।	
कन्या : उद्योगधन्दा र व्यापार व्यवसायमा अनेपैक्षित फाइदा मिल्नेछ ।	
तुला : बोलीका कारण अनावश्यक भन्झटमा परिनेछ ।	
वृश्चिक : निर्माण तथा व्यावहारिक क्षेत्रमा मन आकर्षित हुनेछ ।	
धनु : नवीन रोजगारीको सम्भावना छ ।	
मकर : पठनपाठनमा अरुचि पैदा हुनेछ ।	
कुम्भ : बेलाबेलामा आशाति र छटपटी हुनसक्छ ।	
मीन : मानप्रतिष्ठा र सामाजिक मर्यादा बढ्नेछ ।	

सञ्चालन स्थान, कम्पनीको नाम र शिक्षण संस्थाको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना
<div>कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम रस्थापना भई ुलोबल कलेज इन्टरनेशनल प्रा.लि. रजिष्टर्ड कार्यालय का.म.न.पा. वडा नं. २८ कमलादीमा सञ्चालित Shinawatra University, Thailand र Cambridge University, UK अर्न्तर्गत सञ्चालित शैक्षिक कार्यक्रमहरु अब उप्रान्त परिवर्तित नाम ुलोबल कलेज अफ इन्टरनेशनल स्टाडिज प्रा.लि. र रजिष्टर्ड कार्यालय काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं.१० बानेश्वरमा हुने गरी कम्पनीको सञ्चालन स्थान, कम्पनीको नाम र शिक्षण संस्थाको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यस उपर कसैको लेनदेन हरहिस्साब तथा गुनासो भएमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय वा यस कलेजमा ३५ दिन भित्रमा उजुरी दिनु होला ।</div>
<div>ुलोबल कलेज इन्टरनेशनल प्रा.लि. का.म.न.पा. वडा नं. १०, सर्पचौ नं.: ९८११०००४५५</div>

विज्ञेताको नाम	ठेगाना	सम्पर्क तम्बर
पब्लिक बुक्स	गोगबु	९८६०५७५११४
वि एण्ड वि स्टेशनरी	बागबजार	९८४८७५२१५०
ओम बुक्स	गोगबु	९८४१७४५०५६
जाल्मा बुक्स	बालाजु	९८५१०७७२८४
वि एण्ड वि बुक्स	गोगबु	९८६३५९८५०५
सौगात बुक्स	बानेश्वर	९८४१४०६५५५
खड्का बुक्स	टिनकुने	९८४१६११९१६७
अनूज रिमाल	थापागाँउ	९८५११५४२५४
रमेश थापा	मध्ये बानेश्वर	९८५१०७२००७
विन्दावासिनी	टिनकुने	९८५११२२७१०
मध्य सप	मध्ये बानेश्वर	९८४१२५७४०४
अनिल स्टेशनरी	मिलनचोक	९८४१५४४११२
रामचन्द्र स्टेशनरी	संगम चोक	९८४९१६५५६३३
जुनार बुक्स	सिनामंगल	९८६७२५६५९५
प्रतिमा बुक्स	वत्सिस्पृतीली चोक	९८४१९५५६७३
गोपाल स्टेशनरी	दहचोक	९८४१३४४८५०
आप्तोष्ठा स्टेशनरी	कोटेश्वर	९८४९०७७२७१५
प्रेउजा स्टेशनरी	कोटेश्वर	९८५१०५३५६०
प्रतिक स्टेशनरी	कोटेश्वर	९८६७३०२०६०५
थापा स्टेशनरी	पेप्नीकोला	९८४१३६२४३५
शान्ता स्टेशनरी	पेप्नीकोला	९८४१९२२४८४
पन्त स्टेशनरी	शान्तिनगर	९८५१०९५७००
रामचन्द्र	ढल्नु	९८४१७२२३०३९
निर्मल	जैसिदेवल	९८१०२६००५२
विष्णु स्टेशनरी	बल्खु	९८४९२१९११७७
न्यौपाने स्टेशनरी	कालीपुल	९८४९२०६४०२
खामिङ स्टेशनरी	लाजिम्पात	९८४१७४५७६७
मनोकामना स्टेशनरी	लाजिम्पात	९८४१५१००८२
टयापछाप स्टेशनरी	बालुवाटार	९८४१५४१४६७९
भइराई	ईन्द्रचोक	९८४०७९५१०५
शम्भु स्टेशनरी	केशवश्वर	९८४१४११२२४३
राम बुलामी	सितापार्इला	९८४१८३३११२६
कमल कार्की	स्वयम्भु	९८५१०७८७६१
आर पि बुक्स	रविभवन	
मानन्धर स्टेशनरी	पर्चालि	९८४१२९७८८१
थिवारी स्टेशनरी	कालीपुल	९८४१५९५७७४
यादव स्टेशनरी	मिलनचोक	९८४१३४९१६५
भक्त स्टेशनरी	धुम्बाराहि	९८४१७८७१५३
रिमिटान स्टेशनरी	सोइखुडै	९८५१०९८९१३
राजन स्टेशनरी	मोटेबहाल	९८४११८९८३०
प्रदन् स्टेशनरी	घट्टेकुली	९८०८९४२४१५
चैतन्य स्टेशनरी	अनामनगर	४४२७७२९२
यज्ञ	अनामनगर	९८६१८९०८८२२
आर पि स्टेशनरी	बिर्जुलिबजार	
अन्जान स्टेशनरी	विशालनगर	९८५१०१९५२७
गोविन्द पौडेल	महाराजगंज	९८४६१७८२२८
अर्जुन घिमिरे	खसिबजार	९८४१३८७२९५
लोकप्रिय पुस्तक पसल	खसीबजार	९८४१३८७२९५

हिमालय टाइम्स राष्ट्रिय दैनिक
ईम्पोसन पब्लिकेसन एण्ड मिडिया प्रा. लि.
 मध्यबानेश्वर काठमाडौँ । फोन नं. ८८६६३२३, ८४७८९७७८

सुरक्षा माग्दै...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
चिकित्सकमाथि भएको घटना निन्दनीय रहेको बताउनुभएका उहाँले चिकित्सकको सुरक्षाको विषयमा गृह मन्त्रालयसँग कुरा भइसकेको बताउनुभयो ।

केही दिनअघि हेटौँडा, सुनसरी र कास्कीमा विरामीको उपचार खटिएका चिकित्सकमाथि दुर्व्यवहार भएको थियो । हेटौँडाको सञ्चो अस्पतालका चिकित्सक विकास थापा र प्रशान्त बिडारी र कास्कीको मणिपाल अस्पतालका चिकित्सक अनिल शाहमाथि आक्रमण भएको थियो । यो घटनालाई लिएर चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीहरू सुरक्षाको माग गर्दै आन्दोलन जारी राखेका छन् । बुधवार पनि काठमाडौँको माइतीघरमा उनीहरूले प्रदर्शन गरेका छन् । सुरक्षाको प्रत्याभूति नभएसम्म काममा नफर्कने उनीहरूको अडान छ । स्वास्थ्यकर्मीमाथि कुटपिट भएको घटनालाई लिएर बुधवार पोखरालगायत विभिन्न जिल्लाका अस्पतालमा आर्कास्मिक वाहेकका सबै सेवा बन्द गरिएको छ ।

स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षामुख्यन्त्री ऐन, २०६६ (पहिलो संशोधन २०७९) बमोजिम स्वास्थ्यकर्मी वा स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई कुटपिट गरेमा तीन वर्षसम्म कैद वा तीन लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था छ । स्वास्थ्यकर्मी वा संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई शारीरिक रूपमा चोट पुऱ्याए, स्वास्थ्य संस्थामा तोडफोड वा अन्य कुनै कार्य गरी हानि नोक्सानी गरेमा, स्वास्थ्य संस्थामा तालाबन्दी वा घेराउ गरेमा तीन वर्षसम्म कैद वा तीन लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने व्यवस्था छ ।

‘डक्टर चुटै’ भन्ने...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
सुरक्षाका लागि प्रहरी खटिएका थिए । विरामीका आफन्तहरूको भिडमा पुगेर प्रहरी निरीक्षक श्रेष्ठले डक्टरहरूलाई आफूले साफ चुटेर आएको भनेर बोलेका थिए । भिडलाई सम्झाउनुको साटो भन् डक्टरहरूविरुद्ध उनले दिएको उतेजित अभिव्यक्ति सञ्चार माध्यममा भाइरल भएको छ । त्यसपछि जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीले श्रेष्ठलाई नियन्त्रणको सिफारिस गरेको थियो । भिड नियन्त्रणका लागि खटाइएका अर्का डिएसपी वेद जोशीलाई पनि जिल्ला प्रहरी कार्यालय तानिएको छ ।

उनी वडा प्रहरी कार्यालय वेदामा प्रमुख हुन् । डक्टर कुटेको आरोपमा पोखरा- ५ का विनय गुरुङलाई प्रहरीले पक्रैको छ । उनलाई मंगलवार अवातको अनुमति लिएर सात दिनका लागि प्रहरीले थुनामा राखेको हो । तर मुत्तकका आफन्तहरूले भने चिकित्सकमाथि छानविन र कारवाहीको माग जारी राखेका छन् । उनीहरूले बुधवार पोखराका मुख्य चोकहरूमा विरोधसभा र प्रदर्शनसमेत गरेका थिए । उनीहरूले चिकित्सक हुँदमा अग्रद व्यवहार गर्न नचा्दने र घटनाको सत्यतथ्य छानविन हुनुपर्ने माग राखेका छन् । मणिपाल अस्पतालका चिकित्सकहरूले काम गर्ने वातावरण नभएको भन्दै सेवा सुचारु गरेका छैनन् । उक्त अस्पतालमा भर्ना भई उपचार गराइरहेका विरामी पनि कतिपय अन्त गएका छन् भने कतिपय घर फर्किएका छन् ।

राहत शिक्षकको...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
महासंघको आह्वानमा काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलन भएपछि ६ वृत्ति सहमति गरेको थियो । उक्त सहमति अरुग रहेको भन्दै राहत शिक्षकहरू भने आन्दोलनमा छन् । उनीहरूले सोमवार सडकमै सुतेर र मंगलवार सिङ्गी फुकेर विरोधसमेत गरेका थिए । यो आन्दोलनमा बाल विकास शिक्षक तथा पेन्सन बन्चित शिक्षकहरूको पनि साथ छ ।

हेरेक विधेयकलाई...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
सोही कारण कानुन मन्त्रालयलाई विधेयक दर्ता गर्ने बेला थप समस्या पर्ने भएकाले सरोकारवाला निकायसँग छलफल र सर्वसाधारणको रायलाई प्राथमिकता दिइने गरी नयाँ विधेयक तर्जुमा गरिएको छ । विधायन व्यवस्थापन विधेयक’ भनेर प्रस्ताव गरिएको विधेयकमा कानुन मन्त्रालयलाई हेरेक विधेयकको तर्जुमा गरिनुपर्ने जिम्मा दिँदै मन्त्रालयले संसद्मा दर्ता गरिएको विधेयकमा सर्वसाधारण जनताको राय सुन्नाब पनि समावेश गरिनुपर्ने प्रस्ताव गरिएको छ । यसरी राय सुन्नाब लिखित रूपमा लिंसक्ने प्राक्धान समावेश गरिएको छ ।

संघीय संसद् सचिवालयका सूचना अधिकारी तथा सहायक प्रवक्ता दशरथ धमलाका अनुसार विधेयक असोज ७ गते संघीय संसद् सचिवालयमा दर्ता भएको हो । विधेयकलाई कानुन न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री धनराज गुरुङले दर्ता गराउनुभएको हो ।
प्राथमिकताक्रम खुलाएर हरेक वर्षको जेठभित्र विधेयक कानुन मन्त्रालयमा पठाइसक्नुपर्ने
त्यस्तै, प्रस्तावित विधेयकका दफा ६ मा विधेयक मस्यौदा तयार गदै सरोकारवालालाई सहभागी गराउनुपर्ने उल्लेख छ । उपदफा १ मा ‘विधेयक तर्जुमाको प्रक्रियामा सम्बन्धित मन्त्रालयले विषय वृत्त र त्यस्तो विधेयकबाट प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुने सरोकारवालालाई छलफलमा सहभागी गराई राय सुन्नाब लिनुपर्ने’ भनिएको छ । यस्तै, उपदफा २ मा ‘छलफलको अतिरिक्त सम्बन्धित मन्त्रालयले

‘चीन भ्रमण आशा...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
महावाणिज्यदूत र दूतावासका सबै कर्मचारीलाई निर्देशन दिनुभयो । उहाँले नेपाल चीनबीच भएका सहमति तथा सम्झौताहरू कार्यान्वयनका लागि सक्रिय रहन महावाणिज्यदूत ढकाललाई विशेष निर्देशन दिनुभयो ।
कार्यक्रममा ल्हासाका लागि नेपाली महावाणिज्यदूत नवराज ढकालले नेपाल चीन सम्बन्धमा ल्हासाको भूमिका र महत्त्व, महावाणिज्य दूतावासले गरिरहेको काम तथा अब गर्नुपर्ने महत्त्वपूर्ण कामहरू र भोगिरहेको समस्या लगायतका बारेमा प्रधानमन्त्रीलाई जानकारी गराउनुभएको थियो । कार्यक्रममा भ्रमण दलका सदस्यहरूको पनि सहभागिता रहेको थियो ।

प्रधानमन्त्री प्रचण्डले बुधवार चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीको सिचाङ स्वशासित क्षेत्रका सचिव वाङ जुनचेङसँग द्विपक्षीय भेटवार्ता गर्नुभएको थियो । उहाँका साथमा उहाँको भ्रमण दलका सदस्यहरू परराष्ट्रमन्त्री नारायणप्रकाश साउद, खानेपानीमन्त्री महिन्द्र राय यादव, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री प्रकाश ज्वालासहित भ्रमण दलका सदस्यहरू हुनुहुन्छ ।
यसअघि, प्रधानमन्त्री दाहाल मंगलवार वेइजिङबाट छिडछोड सहर जानुभएको थियो । छिडछोडमा रहँदा उहाँले चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीका केन्द्रीय सदस्यसँग भेटवार्ताका साथै कृषिका क्षेत्रमा छिडछोड महानगरले गरेको कामबारे जानकारी लिनुभएको थियो ।
गत शनिवारदेखि चीनको औपचारिक भ्रमणमा रहनुभएका प्रधानमन्त्री प्रचण्ड चीनको छिडछोड सहरबाट स्थानीय समयअनुसार मंगलवार दिउँसो १२ बजे ल्हासा आइपुग्नुभएको थियो ।

एमाले प्रदेश अधिवेशन...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
पनि सहमति भएन । निर्वाचन नगराउने ओलीको अडानले लुम्बिनीमा काम गरेन ।
प्रतिस्पर्धाका आधारमा एमाले लुम्बिनी प्रदेशले नयाँ नेतृत्व पायो । बागमती प्रदेशको जारी अधिवेशनमा पनि ओलीको चाहना सर्वसम्मत नेतृत्व चयन नै थियो । तर, यहाँ पनि ओलीको चाहना पूरा नहुने देखिएको छ । सहमति प्रयास असफल भएपछि बागमतीमा पनि नेतृत्वका लागि चुनाव हुने देखिएको हो । सहमतिको लागि उम्मेदवारहरूसँग गरेको छलफलले मूर्तरूप लिन नसकेपछि निर्वाचन हुने करिव निश्चित बनेको छ । उम्मेदवारका आकांक्षीले कार्यकर्ताको मतादेश माग्ने बताएर चुनावी अभियान थालेका छन् । अध्यक्षमा अन्तिममा कैलाश हुंगेल र कृष्णप्रसाद दाहाल मैदानमा रहने देखिएको छ । केन्द्रीय कार्यालयले ढुंगेललाई सर्वसम्मत बनाउन खोजेको थियो । एमाले बागमतीको नयाँ नेतृत्व चयनका लागि आज (बिहीवार) निर्वाचन गर्ने कार्यातालिका छ । बिहीवार बिहानदेखि मतदान सुरु गर्ने कार्यातालिका छ ।

केन्द्रीय नेतृत्वबाट लादिएको ‘टिके प्रथा’ अस्वीकार

लुम्बिनीमा सम्पन्न र बागमतीमा जारी अधिवेशनले एमालेमा अब नेतृत्वका लागि प्रतिस्पर्धा गर्ने बाटो खोलिदिएको छ । दुई प्रदेशमा सर्वसम्मत नेतृत्व छान्ने प्रयास असफल भएपछि अधिवेशनको तयारीमा रहेका अन्य प्रदेशमा पनि तीव्र प्रतिस्पर्धा हुने देखिएको छ । पार्टीका नेताहरू पनि सहमतिको नाममा केन्द्रबाट लादने प्रवृत्ति अन्त्य हुने अपेक्षा गरिरहेका छन् ।
कर्णाली प्रदेश अधिवेशन बुधवारदेखि सुरु भएको छ भने अन्य प्रदेशमा केही दिनमा हुँदै छ । एमालेमा लुम्बिनीले देखाएको अभ्यासले कर्णाली पनि उद्युतको रूपले देखिएको छैन । कर्णालीमा पनि सर्वसम्मत नेतृत्व चयन हुने सम्भावना निकै कम छ । असोज १२ र १३ कोशी, १५ र १६ गण्डकी, १९ र २० उपत्यका विशेष, २१ र २२ सुदूरपश्चिम प्रदेशको अधिवेशन

सर्वसाधारणसँग लिखित रूपमा राय सुन्नाबसमेत माग गर्नसक्ने’ प्रस्ताव गरिएको छ ।

मन्त्रालयहरूले निर्माण गर्नुपर्ने विधेयक पहिचान गरी प्रत्येक वर्षको जेठ महिनाभित्र प्राथमिकताक्रम खुलाएर कानुन मन्त्रालयमा पठाइसक्नुपर्ने प्रावधानसहितको विधेयक संघीय संसद्मा दर्ता भएको छ ।

दर्ता भएको विधेयकमा जेठमा दर्ता हुन आएका विधेयकको प्राथमिकताक्रम निर्धारण पनि कानुन मन्त्रालयले नै गर्ने प्रावधानको प्रस्ताव गरिएको छ । मन्त्रालयगत विधेयकका प्राथमिकताक्रमसँगै अघि बढाउने वार्षिक कार्यतालिका पनि कानुन मन्त्रालयले नै बनाउने प्रस्ताव विधेयकमा गरिएको छ । दर्ता गरिएको विधेयकको परिच्छेद २ मा सो व्यवस्था गरिएको हो ।

दर्ता विधेयकको धारा ३ को उपधारा १ मा ‘नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट, आवधिक योजना र क्षेत्रगत नीति तथा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौताद्वारा सिर्जित दायित्व समेतका आधारमा प्रत्येक मन्त्रालयले चालू आर्थिक वर्षमा निर्माण गर्नुपर्ने विधेयक पहिचान गरी प्रत्येक वर्षको जेठ महिनाभित्र विधेयकको प्राथमिकताक्रम खुलाई कानुन मन्त्रालयमा पठाउनुपर्ने’ भनिएको छ ।

यस्तै, उपदफा २ मा ‘सम्बन्धित मन्त्रालयबाट प्राप्त विवरणका आधारमा कानुन मन्त्रालयले सम्बन्धित मन्त्रालयसँग छलफल गरी संघीय संसद्मा पेश गर्न विधेयकको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी वार्षिक कार्यातालिका निर्धारण गर्नुपर्ने’ उल्लेख छ भने उपदफा ३ मा ‘वार्षिक कार्यतालिका कानुन मन्त्रालयले संघीय संसद्मा पठाउनुपर्ने’ भनिएको छ ।

कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षमा दुईवटा गैँडा छाडियो

अनिल पोखरेल/ हित्ता

सप्तरी, १० असोज

विश्व पर्यटन दिवसको अवसर पारेर चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट ल्याइएका दुईवटा गैँडा पुष्पा र अञ्जली कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षमा क्षेत्रमा छाडिएको छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट छुट्टाछुट्टै खोरमा राखेर ल्याइएको गैँडा सोमवार कोशी टप्पुमा छाडिएको हो । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट ल्याइएका पोथी गैँडा भण्डै सात घण्टापछि कोशीटप्पु वन्यजन्तु आरक्षको वन्यजन्तु उद्धार केन्द्र, सप्तरीको पथरी क्षेत्रमा छाडिएको हो ।

ट्रकमा ल्याइएको गैँडा शुक्लाको प्रवेशद्वारमा पुग्दा निकुञ्जका कर्मचारीसँगै नेपाली सेना र स्थानीयले स्वागत गरेर भित्र्याएका थिए । कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षको पश्चिमी क्षेत्र सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिका-५ स्थित पथरीबाट क्षेत्रमा पुगेपछि काठले बनाएको खोर खोलेर गैँडालाई छाडिएको हो । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जबाट

विश्व क्रिकेटमा...

«**पृष्ठ १ बाट क्रमशः**
२ चौका र ६ छक्कासहित ६१ रनमा आउट हुनुभयो ।
दीपेन्द्र १० बलमा ८ छक्कासहित ५२ रनमा नटआउट रहनुभयो । यस खेलमा नेपालले टी-२० अन्तर्राष्ट्रियमा तीन सय रन बनाउने पहिलो टोलीको कीर्तिमान कायम गर्‍यो । यस फ्याँटमा यसअघि उच्च योगफल अफगानिस्तानले २०१९ मा आयरल्याण्डविरुद्ध २७८ रन बनाएको थियो । त्यसै वर्ष चेक रिपब्लिकनले टर्कीविरुद्ध २७८ रन बनाएको थियो । यस्तै, कुशल मल्लले ३४ बलमा शतक प्रहार गर्दै टी-२० आई इतिहासकै सर्वाधिक छिटो शतकको कीर्तिमान राख्नुभयो । यसअघि भारतका रोहित शर्मा र दक्षिण अफ्रिकाका डेविड मिलरले श्रीलंकाविरुद्ध समान ३५ बलमा शतक प्रहार गर्नुभएको थियो । उक्त कीर्तिमान कुशलले भंग गर्नुभएको हो ।
दीपेन्द्रसँगै ऐरीले ९ बलमा ८ छक्कासहित ५० रन बनाउँदै सबैभन्दा छिटो अर्धशतक बनाउने कीर्तिमान कायम गर्नुभयो । यो कुनै पनि क्रिकेट खेलमा बनेको सर्वाधिक छिटो अर्धशतक हो । यसअघि २००७ मा टी-२० आईमा भारतका युसराज सिंहले १२ बलमा इंग्ल्याण्डविरुद्ध राखेको कीर्तिमान उहाँले भंग गर्नुभएको हो । क्रिकेटमा नौ बलभन्दा कम बलमा अर्धशतक बन्न असम्भव जस्तै छ । किनकि हरेक बलमा छक्का प्रहार गर्दा मात्र नौ बलमा अर्धशतक पूरा हुन्छ । त्यसैले नौ बलभन्दा कम बलमा अर्धशतक नै बन्दैन । आठवटै बलमा लगातार छक्का प्रहार गरे पनि त्यतिबेला ४८ रन मात्र बन्नसक्छ । त्यसैले ऐरीको यो विश्व कीर्तिमान तोडिने देखिदैन । बराबरी हुनसक्छ, उहाँले अर्धशतक बनाउँदा

तोकिएको छ । लुम्बिनी अधिवेशनले पार्टीमा केन्द्रीय नेतृत्वबाट लादिएको ‘टिके प्रथा’ अस्वीकार गरेको छ । बागमतीमा पनि लगभग प्रतिस्पर्धावटै नेतृत्व चुनिने निश्चित भएको छ । यसले सहमतिको नाममा नेताको मनमा लागेको व्यक्तिलाई नेतृत्व तोक्ने कुरा स्वीकार्य नहुने देखिएको छ । पछिल्ला घटनाक्रमले एमालेमा अब ओलीले चाहेको मात्रै सबैथोक हुँदैन भन्ने देखाउँछ । तर, पार्टीमा गुट निर्माण हुन नदिने ओलीको प्रयास भने सकारात्मक नै भएको कतिपयको विश्लेषण छ । प्रदेश अधिवेशनहरूमा पनि ओलीले सकेसम्म सर्वसम्मत नेतृत्व चयन गर्न निर्देशन दिनुको तात्पर्य पनि गुट निर्माण नहोस् भन्ने रहेको ओलीनिकट नेताहरू बताउँछन् । ‘सकेसम्म सर्वसम्मत नेतृत्व चयन होस् भन्ने अध्यक्षज्यूको चाहना हो,’ ओलीनिकट एक पदाधिकारीले भन्नुभयो, ‘त्यसको तात्पर्य पार्टीमा गुट निर्माण नहोस् भन्ने हो । गुटले पार्टीलाई फाइदा गर्दैन । त्यसो हुन नसके पनि समूहगत प्रतियस्पर्ा हुनुहुँदैन भन्नेमा उहाँको जोड छ ।’

बागमतीको नेतृत्वका लागि चारजनाको उम्मेदवारी

एमाले बागमतीको नेतृत्वका लागि आकांक्षी धेरै भएपछि सर्वसम्मत छान्ने प्रयास असफल भएको छ । एमाले बागमती प्रदेश अध्यक्षका लागि चार नेताको उम्मेदवारी परेको छ । अध्यक्षमा उम्मेदवारी दिनेमा कृष्णप्रसाद दाहाल, कैलाश हुंगेल, केशवबहादुर बुढाथोकी र सानुकुमार श्रेष्ठ रहनुभएको छ । चारजनाको उम्मेदवारी परे पनि दाहाल र हुंगेलबीच मुख्य प्रतिस्पर्धा हुने बताइएको छ । कैलाश र कृष्णप्रसाद दुवै एमाले अध्यक्ष ओलीका विश्वासपात्र मानिनुहुन्छ । हुंगेलको प्रस्तावकमा आनन्दकुमार श्रेष्ठ र समर्थकमा वचन देउजा रहनुभएको छ । त्यसैगरी, दाहालको प्रस्तावकमा हिरम लामा र समर्थकमा देवकुषा विकल रहनुभएको छ ।

यस्तै, उपाध्यक्षमा पाँचजनाको उम्मेदवारी परेको छ । सुवासचन्द्र ठकुरी, नारायणप्रसाद खतिवडा, दावादर्ज लामा, ईश्वरचन्द्र पोखरेल र राजेन्द्र राजबलाले उपाध्यक्षमा उम्मेदवारी दिनुभएको छ ।

सर्वसाधारणको लिखित राय लिइने

विधेयक दर्ता गर्दै कानुनमन्त्री गुरुङले संसद्बाट निर्माण हुने कानुनलाई गुणस्तरीय बनाउन तथा कानुन निर्माणमा एकरूपता कायम गर्न विधेयक दर्ता गराइएको उल्लेख गर्नुभएको छ । यस्तै, जारी भएका ऐनको व्यवस्थित अभिलेख राख्ने, प्रत्यायोजित विधायनको सीमा तोक्ने, ऐनबाट प्रत्यायोजित अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार वा अन्य निकायले बनाउने प्रत्यायोजित विधायन मूल विधायनको उद्देश्यविपरीत भए नभएको जाँच गर्ने उद्देश्य विधेयक दर्ता गर्दा कानुनमन्त्री गुरुङले खुलाउनुभएको छ ।

यसरी राय सुन्नाबको आधारमा विधेयकको मस्यौदा परिमार्जन गरी सम्बन्धित मन्त्रालयले विधेयकको मस्यौदासहित वेबसाइटमा ३० दिनसम्म राख्नुपर्ने उल्लेख छ । यसरी वेबसाइटमा राख्दा ‘कुन समस्या सम्बोधनका लागि विधेयक निर्माण गर्नुपरेको हो, सोको कारण, विधेयकको व्यवस्थाबाट मौलिक हक तथा मानव अधिकारको क्षेपमा पर्ने प्रभाव, विधेयकको व्यवस्थाबाट पर्ने आर्थिक तथा वित्तीय प्रभाव, विधेयकको व्यवस्थाबाट दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न पुग्ने सहयोग, विधेयकको व्यवस्थाबाट सुशासन प्रवर्धनमा पर्ने प्रभाव’सहितको विवरणमा खुलाएर राख्नुपर्ने प्रस्तावित विधेयकमा लेखिएको छ ।

अन्य मन्त्रालयसँग परामर्श लिएर विधेयकहरू तयार गर्नुपर्ने

विधायन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयकमा परामर्श लिन पर्ने मन्त्रालयहरूले विधेयक बनाउँदा अन्य मन्त्रालय वा निकायसँग परामर्श

ल्याइएका दुईवटा टुहुरा गैँडा पुष्पा र अञ्जलीलाई छोड्न वन तथा वातावरण मन्त्री डा. वीरेन्द्रप्रसाद महतोले खोरको रिबन काटेर कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्षको पश्चिमी क्षेत्रमा स्वागत गर्नुभएको थियो । मन्त्री डा.वीरेन्द्रप्रसाद महतोले यस आरक्षणका वन्यजन्तुबाट हुने समस्याको समाधान गर्न तीनै तहका सरकार मिलेर कार्य गर्न लागि परेको बताउनुभएको छ । उक्त कार्यक्रममा राष्ट्रिय निकुञ्जका तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक डा. सिन्धुप्रसाद ढुंगाना, वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव डा. दीपककुमार खराल, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष एवं राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वसदस्य डा. कृष्णप्रसाद ओली । पूर्वमन्त्री सत्यनारायण मण्डल, राष्ट्रियसभा सदस्य मृगेन्द्रकुमार सिंह, मधेश प्रदेशका वन तथा वातावरण मन्त्री रम

प्रजातन्त्रवादी सांसदहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन हुँदै

हिमालय टाइम्स
काठमाडौं, ११ असोज

विश्वभरका प्रजातन्त्रवादी सांसदहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन आयोजना हुँदैछ । थाइल्याण्डको राजधानी बैंककमा आगामी शनिवारदेखि सुरु हुने सम्मेलनमा विश्वभरका प्रजातन्त्रवादी सांसदहरू सहभागी हुने बताइएको छ । सम्मेलनका क्रममा एकअर्का देशहरूको संसदीय अभ्यास, गतिविधि र अनुभव आदानप्रदान हुने बताइएको

छ । एकअर्का मुलुकहरूबीचको संसदबीच सम्बन्ध बढाउने,

निरन्तर अर्न्तक्रिया गर्ने, संसदीय गतिविधिलाई प्रभावकारी ढंगले

विद्यालय भवनमा ताला, चौरमा विद्यार्थी

हिक्मतसिंह घटालले बताउनुभयो । राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७८-०७९ मा चारकोठे भवन निर्माणका

लागि ३६ लाख बजेट विनियोजन भएको थियो । तत्कालीन विद्यालय व्यवस्थापन समितिले भवन निर्माण समिति गठन गरी

देश

अख्तियारद्वारा त्रियुगाका तत्कालीन नगरप्रमुखसहित चार जनाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर

हिमालय टाइम्स
काठमाडौं, १० असोज

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले राजस्व चुहावट गरेको आरोपमा उदयपुरको त्रियुगा नगरपालिकाका तत्कालीन नगरप्रमुखसहित चार जनाविरुद्ध भ्रष्टाचार मुद्दा दायर दायर गरेको छ । ढुंगा, गिट्टी, ग्राभेल, रोडा, बालुवा उत्खनन, संकलन तथा विक्री गरी कर उठाउने ठेक्कामा बदनियतपूर्वक राजस्व छुली गरेको आरोपमा तत्कालीन

नगरप्रमुख बलदेव चौधरीसहित चार जनाविरुद्ध बुधवार विशेष अदालत काठमाडौंमा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर गरिएको आयोगका प्रवक्ता भोला दाहालले जानकारी दिनुभयो ।

राजस्व चुहावटमा संलग्न रहेको आरोपमा आयोगले चौधरीसहित त्रियुगा नगरपालिकाका तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत किरणकुमार कार्की, तत्कालीन राजस्व शाखा प्रमुख गुरुप्रसाद ढकाल र निश्चल ट्रेडर्स हेटौंडाका प्रोपाइटर तथा ठेकदार राजेश बज्जारिविरुद्ध पनि मुद्दा दायर गरेको छ ।

सुदूरपश्चिममा आठ महिनामा डेंगुबाट तीनजनाको मृत्यु, आठ सय बढी संक्रमित

धनगढी/रासस । बितेको आठ महिनामा सुदूरपश्चिममा ८७७ जनालाई डेंगुको संक्रमण देखिएको छ । सुदूरपश्चिममा सबैभन्दा बढी संक्रमण कैलाली, कञ्चनपुर र पहाडी जिल्ला दार्चुलामा देखिएको छ । सुदूरपश्चिम प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयका भेक्टर कन्ट्रोल सुपरभाइजर अधिकृत हेमराज जोशीले डेंगु संक्रमणबाट कञ्चनपुरमा दुई र दार्चुलामा एक गरी तीनजनाको मृत्यु भएको जानकारी दिनुभयो । ‘तथ्यांकअनुसार यहाँ गत माघ महिनायता ८७७ जनामा संक्रमण देखिसकेको छ,’ उहाँले भन्नुभयो, ‘तर, पछिल्लो समय संक्रमण नियन्त्रण हुँदै आएको छ ।’ सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले संक्रमित विरामीको व्यवस्थापनमा सहजीकरण गर्ने, जिल्लामा रहेको स्वास्थ्य कार्यालयले सोसम्बन्धी सचेतना र कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र स्थानीय पालिकाले लामखुट्टेको लार्वा नष्ट अभियान सञ्चालन गरिरहेको जानकारी दिनुभयो । यहाँ गत माघदेखि हालसम्म कै लालीमा ३७६, दार्चुलामा १९६, कञ्चनपुरमा १५९, अछाममा ५२, बाजुरामा ३२, डोटीमा १९, बकाडामा १३ र बैतडीमा नौजनामा संक्रमण देखिएको स्वास्थ्य निर्देशनालयले जनाएको छ ।

गर्मी हुने क्षेत्रमा देखिँदै आएको डेंगुको संक्रमण यसपटक सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लामा समेत देखिएको छ । संक्रमितमा ज्वरो आउने, आँखा दुख्ने, हातखुट्टा र ढाढ दुख्नेलगायतका लक्षण देखिने गरेको छ । त्यसै गरी स्वास्थ्य कार्यालय कञ्चनपुरका प्रमुख वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत दयाकुण पन्तले डेंगु रोकथाम र सचेतना अभियान नौवटै पालिकामा सञ्चालनमा रहेको बताउनुभयो । ‘ कञ्चनपुरमा संक्रमितमध्ये ८५ प्रतिशत भीमदत्त नगरपालिकामा प्रभावित छन्,’ उहाँले भन्नुभयो, ‘भीमदत्तका १९ वटै वडामा रोकथामका लागि सक्रियता बढेको छ ।’ उहाँले वडा-वडामा माइकिङ गर्ने, जोगिने उपायवारे नागरिकलाई जानकारी गराउनेलगायतका काम चलि्रहेको बताउनुभयो । ‘स्थानीय तहसित मिलेर लार्वा खोजेर नष्ट अभियान पनि सबै पालिकामा सञ्चालन गरेका थियौं,’ उहाँले भन्नुभयो, ‘पानी पर्ने क्रम चलि्रहेकाले अर्को यसको जोखिम कायम छ ।’ उहाँले यसको रोकथामका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट पनि नौवटै पालिकालाई पत्राचार भएको जानकारी दिनुभयो ।

६ वर्षपछि पक्राउ

बाबुराम श्रेष्ठ/धादिङ ।
प्रेमिकाको हत्या गरी फरार भएका प्रेमीलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय धादिङले ६ वर्षपछि पक्राउ गरेको छ । २०७४ साल असोज १२ गते साँझ धादिङको धुनीवेशी नगरपालिका-९, टायलघरस्थित अघेरीखोलामा मोरडको विराटनगर महानगरपालिका-५ को ३२ वर्षीया ललिताकुमारी रामको हत्यामा संलग्न रहेको आरोपमा सप्तरीको बोदेवसाइन नगरपालिका-८ काचनका ३५ वर्षीय अरूणकुमार मिजारलाई धादिङ प्रहरीले ६ वर्षपछि पक्राउ गरेको हो । कर्तव्य ज्यान मुद्दाका प्रतिवादी मिजारलाई यही असोज ५ गते सप्तरी काचन बोदेवसाइन नगरपालिका-८ काचनबाट पक्राउ गरिएको धादिङका प्रहरी उपरीक्षक गौतम मिश्रले जानकारी दिनुभयो । २०७४ असोज १२ गते ललिताको शव सङ्गेलेको अवस्थामा भेटिएको थियो । ललिता र अरूणबीच प्रेम सम्बन्ध रहेको त्यतिबेले को अनुसन्धानबाट खुलेको प्रहरी उपरीक्षक मिश्रको भनाइ छ । प्रहरीका अनुसार प्रेम सम्बन्धमा रहँदा ललिता गर्भवती हुनुभएको थियो । ललिताको साथबाट बरामद भएको मोबाइलबाट अनुसन्धान गर्दा उहाँले आफू गर्भवती भएकोबारे कुमारलाई बताउँदै विवाहका लागि आग्रह गर्नुभएको थियो । तर, विभिन्न बहाना देखाएर विवाहबाट पन्छिरहेका अरूण ललिताको हत्या गर्ने निष्कर्षमा पुगेका थिए । ललिता स्टाफ नर्सको अध्ययन सकेर बस्नुभएको थियो । उहाँ कामको खोजीमा हुनुहुन्थ्यो । त्यतिबेला अरूणले कुनै अस्पतालमा काम लगाइदिने भन्दै काठमाडौं बोलाएका थिए । सोहीअनुसार ०७४ भदौ २१ गते विराटनगरबाट काठमाडौं आउनुभएकी ललिताको हत्या गरी टायलघरस्थित अघेरीखोलामा फालेर अरूण फरार भएका थिए । ६ वर्षपछि पक्राउ परेका अरूण आफैँले ललिताको हत्या गरेको स्वीकार गरेको प्रहरीको भनाइ छ ।

बारामा गोली हानी भारतीय युवकको हत्या

बारा । बारामा मंगलवार राती गोली हानी एक भारतीय युवकको हत्या गरिएको छ । सोतिहारी जिल्ला दर्पथाना सुकलहियाका २२ वर्षीय अजितकुमार सिंहलाई बारामा गोली प्रहार गरी हत्या गरिएको हो । उहाँको हत्या पचुरी ता नगरपालिका ६ लक्ष्मीनियामा भएको हो । मंगलवार बेलुकी सवा ६ बजे उहाँको हत्या भएको वाराका प्रहरी प्रवक्ता डिएसपी वीरामा न्यौ पानेले जानकारी दिनुभयो । उहाँका अनुसार भुक्त सिंह साथीहरूसँग मोटरसाइकल चढेर नेपाल आएका बेला उहाँको हत्या भएको हो । प्रारम्भिक अनुसन्धानअनुसार उहाँका साथीले नै उहाँमाथि गोली चलाएको देखिएको छ ।

रामग्राममा मूल्यांकन समितिको काम, २५ लाख इवाम

प्रकाश न्यौपाने/हिटा
नवलपरासी, १० असोज

रामग्राम नगरपालिकामा बनेको मूल्यांकन समितिले नियमविपरीत २५ लाख रुपै यौ भत्ता लिएर इवाम पारेको छ । नगरपालिकामा कर्मचारीको मिलेमतोमा नियमविपरीत बैठक भत्ताका नाममा अनियमितता भएको पाइएको हो । मूल्यांकन समितिमा एकदिनमा तीन/तीनपटक बैठक भत्ता रामग्राम नगरपालिकाका कर्मचारीले लिएको पाइएको हो । नियमअनुसार दिनमा एकपटक बैठक भत्ता लिन मिल्ने प्रावधान रहे पनि मूल्यांकन समितिका कर्मचारीहरूले भने नियमविपरीत एक दिनमा तीन/तीनपटक बैठक भत्ताका नाममा अनियमितता गरेको कर्मचारीले नियमविपरीत बैठक भत्ता लिएको र जनताले तिरेको कर दुरुपयोग भएको छ । त्यसैले नियमविपरीत भत्ता लिने कर्मचारीले उक्त रकम तुरुन्त फिर्ता गर्नुपर्छ ।’ लेखा समिति संयोजक यादवका अनुसार गत आर्थिक वर्षमा करिव २५ लाख रुपैयाँ नियमविपरीत भत्ता खाएको पाइएको छ । ‘बैठक भत्ता एक दिनको एकपटकको मात्र लिन मिल्छ तर एकै दिनमा दुई/तीन पटकसम्म पनि बैठक भत्ता लिएको पाइएको छ,’ नगरपालिकाका एक कर्मचारीले आफ्नो नाम नखुलाउने शर्तमा भने । नियमतः पनि मिल्नेन र व्यावहारिक तहबाट पनि मिल्दैन न तर लेखा शाखाको कर्मचारीको आन्तरिक मिलेमतोमा भत्ता

दिइएको छ । मूल्यांकन समितिको बैठकको रकम कर्मचारीले तीनपटक लिएको देखिएको यादवले बताउनुभयो । उहाँका अनुसार एकैदिन कहिले तीन त कहिले दुईपटकसम्म मूल्यांकन समितिको बैठक बसेको छ र कानुनविपरीत भत्ता लिइरहेका छन् । मूल्यांकन समितिमा तहअनुसारको भत्ता छैन, सबै कर्मचारीले उपसचिव सरहको भत्ता खाेने गरेका छन् । पाँचसदस्यीय मूल्यांकन समितिको प्रमुखमा पालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत हुनुहुन्छ । उहाँ उपसचिव हुनुहुन्छ । उपसचिव प्रमुख भएकाले समितिमा भएका सबै कर्मचारीले उपसचिवले पाउने रकम बराबरकै रकम भत्ता खाएका हुन् । उपसचिवको भत्ता प्रतिबैठकको एक हजार पाँच सय र अन्य कर्मचारीले एक हजार रुपैयाँ पाउने प्रावधान रहे पनि मूल्यांकन समितिमा रहेका सबै कर्मचारीले एक हजार पाँच सय रुपैयाँ भत्ता खाएको यादवले जानकारी दिनुभयो ।

सार्वजनिक विदा र शनिवारका दिनमा पनि मूल्यांकन समितिको बैठक बसेर भत्ता लिएको भेटिएको रामग्राम नगरपालिकाका आन्तरिक लेखा परीक्षक रामसुवास गुप्ताले बताउनुभयो । उहाँ भन्नुहुन्छ, ‘ आलेप गर्ने क्रममा नियमविपरीत कर्मचारीहरूले बैठक भत्ता लिएको भेटिएको छ । हामीले हाम्रो राय राखेका छौं । नियमविपरीत लिएको भत्ता कर्मचारीहरूबाट फिर्ता गराउँछौं ।’ रामग्राम नगरपालिकाका नगरप्रमुख धनपत यादवले मूल्यांकन समितिले लिएको भत्ताका बारेमा लेखा समितिले हेर्ने भएकाले लेखा समिति संयोजकसँग जानकारी लिनु भन्दै कुनै प्रतिक्रिया

तीन महिनामा भत्कियो कालोपत्रे सडक

निरोज कोइराला/हिटा

भोजपुर, १० असोज

बनेको तीन महिनामै कालोपत्रे सडक भत्किएपछि सो विषयमा सरोकारवाला निकायले चासो देखाएका छन् । लाखौ े बजेट खर्चेर बनेको सडक तीन महिनामै भत्किएपछि स्थानीय आक्रोशित बनेको भोजपुर नगरपालिका-५ बोखिमका वडा सदस्य निरकुमार फुँयालले बताउनुभयो । वडा सदस्य फुँयालले भन्नुभयो, ‘सडक तोकिएको मापदण्डअनुसार ठेकेदार कम्पनीले बनाएको छैन, सरोकारवाला निकायहरूलाई यस विषयमा जानकारी गराइएको छ ।’ गुणस्तरीय सडक नबनेको विषयमा निर्माण कम्पनीले पनि चासो देखाएको छैन । फुँयाललगायतको पहलमा सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधिहरूलाई बोलाएर सडक अनुगमनसमेत गराइएको छ ।

बनेको छोटो अवधिमा नै सडक भत्किएपछि जिल्ला समन्वय समिति भोजपुरका प्रमुख कमल थुलुङ राई, प्रमुख जिल्ला अधिकारी हरिप्रसाद घिमिरे, उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कर्ण मोक्तान जनप्रतिनिधि, स्थानीयवासीसहितको टोलीले सडक अनुगमन गरेको छ । बोखिम-पिप्ले-खाल्डे-आहाले-दधिपुर-सल्लेनी सडक खण्डको साढे चार किलोमिटर सडक रोताहा-रामसागर विल्डर्स जेभीले निर्माण गरेको हो । सडक निर्माणका काम गुणस्तरीय नभएको आवाज स्थानीयले पटक-पटक उठाउँदै आएको भए पनि कुनै सुनुवाइ हुन नसकेको हो । सडकको अनुगमन गर्दा तोकिएको मापदण्डअनुसार सडक बनेको नदेखिएको जिल्ला समन्वय समिति भोजपुरका प्रमुख कमल थुलुङ राईले बताउनुभयो । ‘हामीले सडकको अनुगमन गर्‍यो तर निर्माण कम्पनीबाट लापरवाही भएको पाइएको छ, बनेको तीन महिनामा भत्किने कस्तो सडक हो ।’ सडकका कारण आवतजावतमा समेत समस्या हुने देखिएको छ । गुनासो आएपछि समन्वय प्रमुखसहित सडकको अनुगमन गरिएको बताउँदै प्रमुख जिल्ला अधिकारी हरिप्रसाद घिमिरेले मापदण्डअनुसार निर्माण कार्य नभएको पाइएको बताउनुभयो । बनेको तीन महिनामा नै सडक भत्किएर खाल्डाखुल्डी परेको छ । प्रजिअ घिमिरेले भन्नुभयो, ‘सडकका विषयमा मैले सम्वन्धित कार्यालयलाई जानकारी गराएको छु, अन्य निकायहरूमा समेत सडकका विषयमा समन्वय हुनेछ ।’

बडीमालिका नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
 मार्तडी, बाजुरा
 सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

ढुङ्गागिट्टी रोडा तथा बालुवा विक्री तथा निकासी शुल्क संकलन
कार्यको शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान सम्बन्धी सूचना ।

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०/०६/११ गते

यस कार्यालयबाट चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११(२)(घ)(६) बमोजिम बडीमालिका नगरपालिका क्षेत्र भित्रका तपसिलका खोलामा स्वीकृत IEE प्रतिवेदन अनुसार ढुङ्गा, गिट्टी, रोडा तथा बालुवा विक्री तथा निकासी शुल्क संकलनको कार्य बढाबढ ठेक्का बन्दोबस्तबाट गर्नुपर्ने भएको हुँदा सम्बन्धित निकायबाट इजाजत प्राप्त गरी मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका इच्छुक फर्म, कम्पनी वा व्यक्तित्वबाट यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र कार्यालय समयमा तपसिलका शर्त बन्देजको अधिनमा रही बोलपत्र फाराम यस कार्यालयबाट खरिद गर्न र १६ औँ दिनको १२:०० बजेसम्म शिलबन्दी बोलपत्र दर्ता गर्नु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । शुल्क अशुली सम्बन्धी दररेटको विवरण तथा फर संकलन सम्बन्धी थप शर्तहरू बोलपत्र फाराम साथ उपलब्ध गराइने छ । साथै ठेक्का सम्बन्धी थप जानकारी यस कार्यालयको राजस्व/प्रशासन तथा आर्थिक प्रशासन शाखामा कार्यालय समयभित्र सम्पर्क राखेर वा यस नगरपालिकाको वेब पेज www.badimalikamun.gov.np बाट समेत लिन सकिनेछ ।

सि.नं.	ठेक्का नं.	ठेक्का विवरण	निकासी गर्न सकिने परिणाम	न्युनतम अंक मूल्य अभिवृद्धि कर अहिक	बोलपत्र फारम दस्तुर
१.	०१/०८०/०८१	बडीमालिका नगरपालिका भित्रका स्वीकृत IEE प्रतिवेदन बमोजिम बाउली चुर्छी, अनाई, भोभेरा, मैमातोला, बुढीगंगा, जडात्रा हुदै द्वारी सम्मको क्षेत्रबाट ढुङ्गा गिट्टी रोडा तथा बालुवाको शुल्क संकलन गर्ने कार्य	१४,४४१.७४ घनमिटर	६,१०,१९,१५,०००.०	६,१,५००००

देवेन्द्र सापकोटा
 प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

देवेन्द्र सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सम्पादकीय

सबैको अन्तिम अस्त्र

सडक आन्दोलन

विभिन्न पेशागत संघसंस्थाले आफ्ना माग पूरा गर्ने अन्तिम अस्त्रका रूपमा सडक आन्दोलन गर्ने गरेका छन् । सामान्यतया विद्यमान कानुनले व्यवस्था नगरेका सेवासुविधा वा पदको माग गरेर आन्दोलन गर्ने गरिन्छ । आन्दोलन विस्तारै त्यो विद्रोह र त्यसभन्दा पनि चर्किएर गयो भने त्यो क्रान्तिमा परिणत हुन्छ । क्रान्तिको परिभाषामा कुनै प्रकारको अभियानलाई पनि समेट्ने गरिन्छ । कुनै हतियार नउठाई गरिने साहित्यिक, औद्योगिक जस्ता अभियानलाई पनि क्रान्ति भन्ने गरिन्छ । हाम्रो देशमा यस्ता आन्दोलन प्रायः सधैभरि नै भइरहन्छन् । आन्दोलनको सुरुवात मागबाट हुन्छ। सरकार वा कुनै आधिकारिक निकायसँग सेवासुविधाका लागि माग पेश गरिन्छ । सरोकारवाला पक्षले ती माग पूरा गर्न सकिन्न भनेपछि सुरु हुन्छ आन्दोलन । आन्दोलनका माध्यमबाट सरकार वा अन्य कुनै सरोकारवाला संघसंस्थाबाट अन्ततः आफ्ना माग पूरा गराइन्छ । यसको सामान्य सिद्धान्त यही हो भन्ने देखिँदै आएको छ । नियम–कानुन पालना गरेर आन्दोलन हुँदैन आन्दोलन भन्नु नै विद्यमान नियम–कानुनको अवज्ञा हो । यस्ता आन्दोलन कतिपय अवस्थामा सही नै हुन् कि जस्ता लाग्छन् भने कतिपय अवस्थामा भने औचित्यविहीन जस्ता लाग्छन् । आवश्यक र औचित्यपूर्ण आन्दोलनको समर्थनमा जनताको समेत समर्थन, सहयोग र संलग्नता रहने गर्छ । वर्तमान समयमा त जो पनि सडकमै आउने गरेका छन् । आन्दोलन भनेको फेसर्नै जस्तो भएको छ। हाम्रो इतिहास हेर्दा बेलाबेलामा भएका क्रान्ति, सत्याग्रह, भद्र अवज्ञा आन्दोलन निकै अर्थपूर्ण साबित भएका छन् ।

२००७ सालको क्रान्तिले १०० वर्षभन्दा बढीको रूढ शासनलाई हटाउन सफल भयो भने २०१४ सालको भद्र अवज्ञा आन्दोलनले राजालाई संसद्का लागि आमनिर्वाचन गराउन बाध्य बनाएको थियो । यसैगरी २०३६ सालको विद्यार्थी आन्दोलनले राजालाई जनमत संग्रह घोषण गर्न बाध्य बनायो । २०४४ सालको सत्याग्रह सफलताको निकट रहेका बेला त्यसलाई हिंसात्मक रूप दिएका कारण उक्त सत्याग्रह आफ्नो वाञ्छित लक्षमा पुग्न सकेन । त्यसलगत्तै २०४६ सालमा सञ्चालित जनआन्दोलन जनताको समेत व्यापक सहयोग, समर्थन र संलग्नताका कारण सफल भयो । त्यसपछि विभिन्न पेशागत संघसंगठनले आफ्ना पेशागत हकहितका लागि आन्दोलन गरे तर तत्कालीन प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीहरूले केही आग्रवान दिएर आग्रह गर्नसाथ त्यस्ता आन्दोलन तुलन्त रोकिए ।

तत्कालीन प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीहरूप्रति आस्था र विश्वास भएकाले यसो हुने गर्थ्यो । आफूले आन्दोलन गरेर बनाएको सरकारप्रति सबैको भरोसा थियो र सबैले सरकारलाई अभिभावक ठान्ने गरेका थिए तर हालको परिस्थिति त्यस बेलाकोसँग तुलना गर्नु भिन्नै । न त कुनै सरकारले पेशागत संघसंगठनलाई महत्त्व दिएको हुन्छ र यसरी स्नेहवत् सम्बोधन गर्छ न त यस्ता माग पेश गर्ने संघसंगठनले सरकारलाई आफ्नो अभिभावक ठान्ने गरेको हुन्छ । सरकारले आग्रह गर्दैमा आन्दोलन रोकन पनि उनीहरू चाहँदैनन् । यो दुवैको दुवैप्रतिको अविश्वासको कारण हो । अर्को कुरा केही माग पेश गरेर सडकमा केही सय मानिस ओर्लिँएपछि आफ्ना माग पूरा हुन्छन् भन्ने मनोविज्ञानले यसलाई सघाउ पुर्‍याइरहेको हुन्छ तर यसो गर्दैमा उनीहरूका माग पूरा हुन्छन् भन्ने छैन ।

भरखरै शिक्षकहरूको आन्दोलन भयो र सरकारसँग शिक्षकहरूको सम्झौता भयो तर उनीहरूबीचमै फाटो देखाभयो । सबै शिक्षकहरूका माग सम्बोधन भएनन् भन्ने प्रश्न उठ्यो । राहत शिक्षकहरूका मागप्रति शिक्षकहरूका संघसंगठनले चासो दिएनन्, सरकारले पनि वास्ता गरेर भनेर उनीहरूले आन्दोलनलाई निरन्तरता दिए । पुनः चिकित्सकहरू आन्दोलित भइरहेका छन् । बिरामीका आफन्तहरूले डाक्टरहरूमाथि गरेको भौतिक आक्रमण, लाइसेन्सको प्रश्न, स्थायी नगरिएको प्रश्न, सेवासुविधाको प्रश्न जस्ता अनेकौं विषय उनीहरू उठाइरहेका छन् । सडकमा व्यापार गरेर खानेहरूका समस्या आकर्तित छन् । सडक व्यापार गर्न पाउनुपर्छ भन्दैछन् उनीहरू ।

समस्या यतिमात्रै छैनन्, समस्या कहाँ छन् भनेर होइन कहाँ चाहिँ समस्या छैनन् भनेर खोज्नुपर्ने अवस्था छ । कानुन व्यवसायी र चिकित्सकहरूले समेत आन्दोलन गर्नुपर्छ भने अरूको कुरा गर्दै परेन । आन्दोलन माग राखेहरूले सरकारले पूरा गरिदिन सक्ने गरी माग राख्नु औचित्यपूर्ण हुन्छ । सरकारले वा सरोकारवाला निकायले पनि पेशाकर्मिले राखेका आफूले पूरा गर्न सक्ने माग पूरा गरिदिनुपर्छ । यसो भयो भनेमात्र सौहार्दपूर्ण वातावरण स्थापना हुन सक्छ । पेशाकर्मिहरू पेशामा फर्किन्छन् र पेशालाई सुचारु गर्छन् । उनीहरूले गरेको कामबाट राष्ट्र लाभान्वित हुन सक्छ ।

चिनियाँ अर्थतन्त्र खस्किँदो अवस्थामा

श्रीमननारायण

लामो समयदेखि चीन वैश्विक अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड बन्दै आएको छ तर हालसालैकै दिनमा चीनमा देखिएको आर्थिक सुस्तीले वैश्विक नेता र लगानीकर्तालाई चिन्तित बनाएको छ । सन् २०३० सम्म चीन अर्थतन्त्रमा अमेरिकाभन्दा पनि अगाडि निस्कने पक्षमा थियो तर अब यो सम्भव देखिँदैन । चीनभन्दा तीव्र विकासदर भारतको रहेको छ । आफ्नो खस्किँदो आर्थिक अवस्थाबाट चीन पनि चिन्तित छ । चीनमा आर्थिक संकट लम्बिएमा यसको प्रतिकूल प्रत्येक क्षेत्रमा पर्नेछ । सबैवतः त्यहाँको राजनीति पनि त्यसबाट अछुतो रहन सक्ने छैन ।

कोभिड-१९ ले विश्वको अर्थतन्त्रलाई प्रभावित गर्‍यो, स्वाभाविक रूपमा चीन पनि यसबाट अछुतो रहने वरू चीनमा नै ढिलोसम्म यसको प्रकोप देखियो । अहिलेसम्म चीनको आर्थिक वृद्धि रोकिएको छैन । उपभोक्ता मूल्यमा गिरावट आएको छ, घर जग्गा कारोबार संकटग्रस्त छ भने निर्यात पनि घटेको छ । युवा बेरोजगारी दर उच्च हुन थालेपछि सरकारले तथ्यांक प्रकाशन बन्द गरेको छ । केही अधिमात्रै हङकङको हाइसेडप सूचकांकमा २० प्रतिशतभन्दा बढीको गिरावटसम्म देखियो ।

प्रमुख घर निर्माण तथा लगानी गर्ने कम्पनीले आफ्ना लगानीकर्तालाई भुक्तानी दिन सकेको छैन । हाउजिङ मार्केटमा देखिएको निरन्तरको संकटले वित्तीय स्थिरतामा झन जोखिम थपिने देखिन्छ । घरेलु मार्गलाई प्रोत्साहन गर्ने सरकारको ठोस उपाएको चीन र संक्रमणको डरले विकास दरमा कमी आउन थालेको छ । यसलाई हेरी धेरैजसो इन्भेष्टमेन्ट बैकले चीनको आर्थिक वृद्धिको अनुमान घटाएर छ प्रतिशत तल झर्नेका छन् । घरजग्गा व्यवसायमा आएको गिरावट, न्यून बाह्य माग र नीति समर्थनमा कमी आएकोले चीनको वास्तविक कूल गार्हस्थ उत्पादन अनुमान घटाएको युविएसको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । त्यसको अर्थ चीनले उद्योगिय गरेको छ ५.५ प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि पछ्याउन सम्भव छैन । विक्तीको हिसाबमा देशकै ठूलो डेबलरर कम्पनी कन्ट्री गार्डन र अर्को प्रोपर्टी कम्पनी फोर्डोइ टुट्ट डिफल्ट भएपछि थप चिन्ता बढ्न थालेको छ । युविएसको प्रतिवेदन अनुसार कन्ट्री गार्डनले दुई अर्ब अमेरिकी

डलर बोन्डमा व्याज भुक्तानी कम गरेको छ । यसबाट लगानीकर्ता डराएका छन् । यस घटनाले हाल सालैसालै टाट पल्टिएको रियल स्टेट कम्पनी एयर ग्रान्डको सम्झना दिलाएको छ ।

८७ अर्बको कोष व्यवस्थापन गर्ने फोर्डोइ टुट्टले कम्तीमा पनि चार कम्पनीलाई १९ अर्ब बराबरको लगानी फिर्ता गर्न सकेन । लगानी फिर्ता गर्न नसकेपछि विरोधमा उत्रिएका प्रदर्शनकारीले टुट्ट कम्पनीअगाडि उच्च उपज उत्पादनमा भुक्तानीको माग गरे ।

प्रोपर्टी सेक्टरको घाटाले वित्तीय अस्थिरता ल्याउन सक्ने अनुमान त्यहाँका क्यापिटल इकोनोमिक्सका विद्वानहरूको पनि रहेको छ । एभरग्राण्डे अहिले पनि ऋण पुनर्गठनको स्थितिबाट गुजिरहेको छ । स्थानीय सरकारको ऋण पनि चीनको निम्ति चिन्ताको विषय बनेको छ । स्थानीय स्तरमा देखिएको राज्य कोषमाथिको दबावले चिनियाँ बैकलाई ठूलो जोखिम रहेको त देखाउँछ नै विकासलाई गति दिने र सार्वजनिक सेवा विस्तार गर्ने सरकारको क्षमतालाई पनि संकुचित

धेरैजसो इन्भेष्टमेन्ट बैकले चीनको आर्थिक वृद्धिको अनुमान घटाएर छ प्रतिशत तल झर्नेका छन् । घरजग्गा व्यवसायमा आएको गिरावट, न्यून बाह्य माग र नीति समर्थनमा कमी आएकोले चीनको वास्तविक कूल गार्हस्थ उत्पादन अनुमान घटाएको युविएसको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

बनाउँछ । बेइजिङले अर्ततन्त्रलाई बढावा दिनलगातार वृद्धिका उपाय सार्वजनिक गरेको छ । यसमा व्याजदर कटौती, प्रोपर्टी मार्केट र उपभोक्ता व्यापारलाई समर्थन गर्ने कदम हुन् तर चीनले अन्य कुनै ठूलो रकम उठाउन चाहेको छैन । अहिले १५ वर्षअगाडिको वैश्विक वित्तीय संकटका बेलामै अहिले चरम संकटग्रस्त बनेको छ । त्यतिबेला चीनको नेतृत्वले वैश्विक संकटको प्रभाव कम गर्न ५८६ अर्ब डलर सहायता प्याकेज घोषणा गरेको थियो तर त्यसले पनि अभूतपूर्व ऋण विस्तार तथा स्थानीय सरकारको उच्च कर्जालाई बढावा नै दियो । त्यसकारण पनि चीनको अर्थतन्त्र संघर्षकै भरमा छ । कोभिड-१९ ले चीनलाई विश्वका अधिकांश देशभित्तको सम्बन्धमा प्रतिकूल प्रभाव पार्‍यो र चीनको वैदेशिक व्यापार प्रभावित हुन पुग्यो ।

चीनमा युवा बेरोजगारी दर २० प्रतिशत भन्दा माथि छ, तलवमा वृद्धि पनि न्यून छ, कमजोर मागका कारण मूल्यमा गिरावट बढ्दो छ । आवास मूल्यमा

विचार

बेकामे प्रधानमन्त्रीहरू

विसं २०४६ पछिका प्रधानमन्त्रीहरूको चर्चा गर्दा किसुनजी भुकेनन् भन्ने चर्चा सर्वत्र भयो । सुशील कोइरालाले भारतीय दूतलाई फिर्ता पठाएर संविधान जारी गर्ने वातावरण बनाए । नत्र भने मध्यरातमा नेपालका प्रधानमन्त्री उठेर सामान्य कर्मचारी भेटेको पनि देखियो ।

डा.शान्तिकृष्ण अधिकारी

विदेशबाट आएका शक्तिसम्पन्न राष्ट्रहरूका राष्ट्रपति वा प्रधानमन्त्रीहरू हदै बसे एक रात नेपालमा बस्ने गर्दछन् । कुनै कुनै राष्ट्रका प्रमुखहरू त एयरपोर्टमै सबै बैठक र भेटघाट सकेर स्वदेश फर्केका घटना पनि छन् । हाम्रो जस्ता अल्पविकसित र गरिब राष्ट्रका प्रमुखहरूले पनि दुई रातभन्दा बढी अन्य देशमा बिताएका समाचार कहिलेकाहिँ मात्रै सुनिन्छ । नेपालका सरकार प्रमुख या राष्ट्र प्रमुखहरू विदेशतिर गए भने एक हप्ताअघि स्वदेश फर्केका घटना ब्रिहत्लेमात्र होलान् । भोजमा भोज गर्ने र नयाँ शहरहरू घुम्ने प्राथमिकतामा राख्दछन् र एक दिनमात्रै भ्रमण बढ्यो भने पनि डलरमा पाइने भत्ता वृद्धि हुन्छ भन्ने मान्यता नेपालका प्रधानमन्त्री या राष्ट्रपतिहरूको हुन्छ कि जस्तो लाग्दछ ।

जनताले मत दिँदा एउटा अभिभारा दिएर कुसीमा बसाएका हुन्छन् तर नेपालका प्रधानमन्त्रीहरूले गर्ने काम अर्कै हुने गरेको छ । जिम्मेवारपूर्ण कार्यसम्पादनको उत्तरदायित्व जनताले प्रधानमन्त्रीलाई दिएका हुन्छन् तर प्रजातन्त्र आएपछिका केहीवाहेक सबै प्रधानमन्त्रीहरूका कार्यशैली गैरजिम्मेवार मात्रै देखिन्छ । प्रधानमन्त्रीसँग देश र जनताले जवाफदेहिता खोजिरहेका हुन्छन् तर सबै समस्यालाई नजरअन्दाज गरेर अधि बढ्ने वानीको विकास नेपालका प्रधानमन्त्री हुने नेताहरूमा विकास भएको छ भन्दा कुनै अत्युक्ति हुँदैन ।

राहत दरबन्दीमा रहेका शिक्षकहरू आफ्नो भविष्य खोज्दै सडकमा दिनरात बिताइरहेका छन् तर नेपालका प्रधानमन्त्री एक देशका भ्रमण सिध्याएर अर्को देशको घुमघाममा व्यस्त छन् । कार्यस्थलमा सुरक्षा भएन भनेर चिकित्सकहरू देशव्यापी हडतालमा उत्रिएका छन् तर नेपालका प्रधानमन्त्री १५ दिने शयरमा रमिरहेका छन् । काठमाडौँका मेयर बालेन साहले लखेटेका कारण बाक्लवच्चाको विचलीनी भयो भनी गरिब होइन गरिवी हटाउ भन्दै दुई छाक जुटाउन नसकेकाहरू दिनहुँ सडकमा निस्किरहेको छुन् तर नेपालका प्रधानमन्त्री प्रचण्डलाई भ्रमण छोड्नुपर्नुपर्दछ र समस्यामा परेका नेपाली दाजुभाइ दिदीबहिनीहरूको मुहारमा हाँसो ल्याउने प्रयत्न गर्नुपर्दछ भन्ने ज्ञान आउँदैन ।

प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डमात्रै होइन, एकादुई वाहेकका नेपालका हरेक प्रधानमन्त्रीले यस्तै गर्ने गरेका छन् । विदेश पुगेपछि आफ्नो हैसियत विसिन्छन् र भेटनुपर्नेलाई पनि भेट्छुन्, भेट्दा देशकै इज्जत जानेलाई पनि भेट्दछन् । नेपालमै रहँदा त भात, चिन र अमेरिकाका खरवार आए भने राति बाइ बजे पनि जाग्राम बसेर उनको स्वागत गर्न नेपालका प्रधानमन्त्रीहरू पछि पर्दैनन् भने अरूकै देशमा जाँदाको त कुरै गर्नुपर्नेन । प्रधानमन्त्रीले राख्नुपर्ने कुरा एउटा हुन्छ, जोडतोडका

साथ पूरा गराउन अरू नै खिजिरामिजिरा कुराहरूमा घुँडा धसिरहेका हुन्छन् ।

अरूको देशमा गएर सबैभन्दा लामो बसाइ गर्ने प्रधानमन्त्रीको रेकर्ड त नेपालकै प्रधानमन्त्रीको नाममा छ । राणा प्रधानमन्त्री जंगबहादुरले करिब एक वर्ष युरोप यात्रा नै गरेका थिए । उनी त नेपालमा शिक्षाको स्तर नै कायम नभएका बेलाका प्रधानमन्त्री थिए । न जनता सचेत थिए न प्रधानमन्त्रीलाई नै भरपुर चेतना थियो तर पनि उनको भ्रमणले नेपाल एउटा सार्वभौम स्वतन्त्र राष्ट्र हो भनेर बेलायत, युरोपतिर चिनाउने काम गरेको थियो । नेपालीहरू मान्ने होइनन् र जे थियो त्यो वोकेर स्वदेश फर्कने जाति होइनन् भन्ने पनि प्रमाणित गरेको थियो । उनी व्याप्चे थिए तर अहिलेका पढेका भनिएका प्रधानमन्त्रीहरूले जस्तो देशको इज्जत फाल्ने कुनै पनि काम गरेका थिएनन् । उनको कार्यकालमा वरु बाँके, बाँदिया, कैलाली, कञ्चनपुर जस्ता उब्जाउयोग्य भूमि भएका जिल्ला नेपाल फिर्ता गर्न सफल भए ।

पछिल्ला समयमा हेर्ने हो भने पनि अरूको देशमा गएर लामो समय बिताउने सरकार प्रमुख या राष्ट्र प्रमुखको सूची बनाउँदा एक नम्बरमा नेपालकै आउँदछ । राजा ज्ञानेन्द्र

देशको पूरै जिम्मेवारी काँधमा बोकेका प्रधानमन्त्रीहरू १५ दिने होस् या सप्ताहव्यापी भ्रमणमा बाहिर जाँदा दशचौटि सोच्ने पर्ने हो । विदेशबाट आएका पाहुनाहरूको कार्यव्यस्तता देखेर पनि ज्ञान पलाउनुपर्ने हो । भुइँमा ओछ्याइएका राता कार्पेटहरूमा जुत्ता लगाएर हिँड्न पाउनुलाई नै प्रधानमन्त्रीहरूले अहोभाय ठान्नुनहुने हो ।

लोकतन्त्रलाई क् गरेपछि नेपाल वायुसेवा निगमको जेट नै वोकेर एक महिनाभन्दा लामो भ्रमणमा निस्केका थिए । नेपाली जनताले त्यतिबेलासम्म नामै नसुनेका देशहरूमा घुम्दै दिन बिताएका थिए । जुन देशमा जानु र नजानुमा कुनै अर्थ थिएन र पनि गए । जुन देशाग्न सम्बन्ध विस्तार भए पनि हुन्थ्यो र नभए पनि केही फरक पर्थेन र पनि त्यस्ता देशमा देश र जनताको पैसा उडाउँदै घुम् ।

विसं २०४६ पछिका प्रधानमन्त्रीहरूको चर्चा गर्दा किसुनजी भुकेनन् भन्ने चर्चा सर्वत्र भयो । सुशील कोइरालाले भारतीय दूतलाई फिर्ता पठाएर संविधान जारी गर्ने वातावरण बनाए । नत्र भने मध्यरातमा नेपालका प्रधानमन्त्री उठेर सामान्य कर्मचारी भेटेको पनि देखियो । गतिलो प्रधानमन्त्री पाएको आमास देश र जनताले गर्नु पाएका छैनन् । प्रचण्डको अहिलेका भ्रमणले पनि कुनै उत्साह जगाउन सकेको छैन । देशको केही गुमाउने काम त गरेका छैनन् तर इज्जत बढाउने काम पनि हुन सकेको छैन । त्यसैले यस्ता भ्रमणमा व्यस्त रहेको देखाएर देशवाहिर लामो समय रहँदै राज्यस्व स्वाहा पार्नुनै राज्यलाई कुनै फाइदा पुग्दैन ।

चीनतिर पनि नेपालको सीमा मिचिएका समाचारहरू

बाध्यताका रूपमा शिक्षक आन्दोलन

सुरेन्द्र थापा

पौराणिक कालदेखि शिक्षा दिने गुरुको महत्त्व अग्रपंक्तिमा रहँदै आएको छ । अँध्यारोबाट उज्यालोतर्फ ढोहोर्‍याउँदै जान, सीप र अनुभव प्रदान गर्ने गुरुको वर्णन गरे पनि सकिँदैन । मानव सभ्यताको सुरुवातसँगै विभिन्न तरिकाबाट ज्ञान, सीप र अनुभव साटासाट गर्दै सफल जीवनयापनका लागि गुरु वा शिक्षकले प्रत्येक व्यक्ति, समाज र राष्ट्रलाई रूपांतरण गर्दै अघि बढाउन गरेको योगदानलाई कहिले भुल्न हुँदैन ।

परम्परागत रूपमा गुरु भनेर चिनिने शब्द आधुनिक शिक्षा प्रणालीमा बेतनभोगी शिक्षकको रूपमा रूपान्तरित भएको छ । आज संसारलाई प्रगतिको मार्गतर्फ अघि बढाउने शिक्षकहरूको अवस्था कमजोर एवं कार्णिक बन्न पुगेको छ । आफ्ना जीवनको उर्वर समय शिक्षण सिकाइमा बिताउँदै बालबालिकाको भविष्य निर्माण गर्ने शिक्षकहरू आफ्नो भविष्य छोप्दै छन् । वर्तमान समयमा विश्वका विभिन्न राष्ट्रले गुरुलाई दिएको स्थान र सम्मान फरकफरक रहेको पाइन्छ । धेरैजसो विकसित राष्ट्रमा पहिलो रोजाइको पेशाको रूपमा शिक्षण र शिक्षक बन्ने होडवाजी चल्नेगर्छ तर नेपालमा आज शिक्षक र शिक्षण पेशालाई त्यति महत्त्व दिएको पाइँदैन । नयाँ पुस्तामा शिक्षण पेशातिर आकर्षण कम भएकाले कोही पनि शिक्षक बन्न नचाहने अवस्था सृजना भएको छ । राज्यबाट शिक्षकलाई प्रदान गरिने सेवासुविधा कम भएकाले यो पेशाप्रतिको विवृत्ता पैदा भएको छ । नेपालमा शिक्षकहरूको पेन्सनलगायत पेशागत सुरक्षाको माग गर्दै विभिन्न समयमा प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रूपमा

शिक्षकहरू आन्दोलित छन् । संस्थागत रूपमा २०३६ सालबाट नेपाल राष्ट्रिय शिक्षक संगठनको नामबाट आन्दोलन सञ्चालन गरी शिक्षणलाई गरिमासय पेशाको रूपमा स्थापित गर्न सफल भएको इतिहास छ ।

उक्त आन्दोलनको सुरुवात मकवानपुर जिल्लाको भुटनदेवी मावि हेटौँडाबाट भएको थियो । विसं २०४६ सालको जनआन्दोलनपछि शिक्षकहरूको एकमात्र संगठन विभिन्न राजनीतिक दलहरूको भ्रातृ संगठनका रूपमा विभाजित हुन पुग्यो । फलस्वरूप शिक्षकहरूको पेशागत मुद्दा ओकेल पर्दै गए । राजनीतिक दलहरूले शिक्षकलाई प्रयोग गर्दै आफ्नो स्वार्थानुकूल अगाडि बढ्दै गए । यसैको कारण समग्र शिक्षकमा माग पूरा हुन सकेनन् । शिक्षकलाई फुटाउ र शासन गर भन्ने मान्यताका साथ सरकार अघि बढ्दै गयो ।

शिक्षाजस्तो कुरा पहिलो प्राथमिकतामा पर्नुपर्ने विषयमा सरोकारवाला सबैको ध्यान नपुग्दा सार्वजनिक शिक्षा कमजोर हुनुका साथै शिक्षकहरूको पेशागत मुद्दाले पनि महत्त्व पाउन छोड्यो । शिक्षकहरूले विभिन्न समस्या लिएर पटकपटक आन्दोलन गरिरहे । सरकार शिक्षकसँग सम्झौता सहमति गर्दै गयो तर कार्यान्वयनमा ध्यान दिएन । हाल संसदमा दर्ता गरिएको विद्यालय शिक्षासम्बन्धी ऐन अर्थात विधेयक विभेदकारी र पक्षपाती भएको भन्दै शिक्षकहरू संविधान दिवसको दिन असोज ३ गतेदेखि विद्यालय बन्द गर्दै राजधानी केन्द्रित अनिश्चितकालीन आन्दोलन होमिए ।

प्रस्तावित शिक्षा विधेयकमा नेपाल शिक्षक महासंघको मुख्य मागहरू के के हुन् ?
■ अस्थायी शिक्षकलाई विगतका सहमतिका आधारमा स्थायी गर्नुपर्ने ।
■ विद्यालय कर्मचारीको दायित्व संघीय सरकारले वहन गर्नुपर्ने ।
■ इम्पिडि शिक्षकलाई प्राथमिक तृतीय शिक्षक सरहको दरबन्दीमा लैजानुपर्ने, संघीय शिक्षा ऐन जारी हुनुभन्दा अगाडि नियुक्त भएका शिक्षकहरूको हकमा पुरानै प्रणाली अनुसार पेन्सन हुनुपर्ने ।
■ अस्थायी शिक्षक स्थायी भएमा पेन्सन

नेपालको संविधानमा मौलिक हकसन्तर्गत धारा ३१ मा शिक्षासम्बन्धी हकको व्यवस्था गरिएको छ । जसमा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क हुने व्यवस्था गरिएको छ । वर्तमान अवस्थामा नेपालमा शिक्षा प्रदान गर्ने सामुदायिक, संस्थागत र धार्मिक विद्यालय अस्तित्वमा छन् । ती विद्यालयबाट प्रदान गरिने शिक्षामा व्यापक अन्तर रहँदै गएको छ । गरिब तथा कमजोर आर्थिक अवस्था भएका अभिभावकले छोराछोरीको पहुँच शिक्षकहरूको हकमा पुरानै प्रणाली साँदैन । त्यस कारण सामुदायिक विद्यालयलाई सबल बनाउनु जरुरी छ ।

म्याग्दीका गाउँगाउँमा फष्टाउँदै कृषि व्यावसायिक किसानको रोजाइमा आधुनिक प्रविधि

ध्रुवसागर शर्मा / हिटा

म्याग्दी, १० असोज

हिमाली जिल्ला म्याग्दीका ग्रामीण क्षेत्रहरूमा टलबकै टल्किएका टनेल (प्लाष्टिकका घर) ले जिल्लामा फष्टाउँदै गएको कृषि पेशालाई उजागर गरेका छन् । गाउँका ठोले पिच्छे प्लाष्टिकका टनेलमात्रै टल्किएका होइनन् टनेलभित्र लटरम्मै तरकारी फलेका छन् ।

टनेलभित्र लगाएका र फलेका तरकारीको रेखदेख, गोडमेल र बिक्रीवितरणमा अहिले ग्रामीण क्षेत्रका किसानले चासो दिन थालेका छन् । ती प्लाष्टिकका टनेलभित्र विभिन्न थरीका बेमौसमी तरकारी फलेका छन् । अधिकांश टनेलमा गोलभेडा फलिरहेका छन् भने केही टनेलभित्र सिमी, बोटि, साग, मुला र अन्य धेरै थरिका तरकारीहरू भुलिरहेका देखिन्छन् ।

व्यावसायिक तरकारी खेतीप्रति किसानको आकर्षण बढ्दै गएपछि घर-घरमा टनेल टल्किएका हुन् । म्याग्दीका ज्यामरुककोट, अर्मन, बाबियाचौर, तोरीपानी, सिंगा, पाल्तेखेत, खवरा, बगरफाँटलगायत गाँउमा प्लाष्टिकको टनेलभित्र बेमौसमी तरकारी खेती गर्ने किसान बढ्दै गएका छन् । प्लाष्टिकको टनेलभित्र उत्पादन गरेको बेमौसमी गोलभेडा किसानले सदरमुकामसम्म ल्याएर प्रतिकिलो ६० देखि ८० रुपैयाँसम्म बिक्री गर्ने गरेको बेनी नगरपालिका-२ खवराका किसान शोभित शर्मा सापकोटाले बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, ‘प्लाष्टिकको टनेलभित्र गोलभेडा, काँक्रा, करेला, लौका, अकबरे खुर्सानी र हरियो सागपात लहलह फलाएका छन् । टनेलभित्र गरेको तरकारी खेतीबाट किसानहरूले राम्रै आमदानी लिएका छौं ।’ जिल्लामै नै अगुवा किसानको रूपमा चिनिएका सापकोटाका अनुसार जिल्लामा ग्रामीण क्षेत्रका किसानहरूले पछिल्लो समयमा प्लाष्टिकको टनेलभित्र बेमौसमी तरकारी खेती गरेर सन्त्ये आम्दानी लिन थालेका छन् ।

एउटा टनेल राख्न ३० देखि ४० हजार रुपैयाँसम्म खर्च हुने उहाँ बताउनुहुन्छ। एउटा टनेलले एक सिजनमा ५०/६० हजार र्छै योसम्म आम्दानी हुने र दोस्रो वर्षदेखि राम्रो कमाई हुने किसान सापकोटको भनाइ छ ।

छैन बजारको अभाव

गन्दर्व पेशा संरक्षणमा चुनौती

उम्मेर बुढा मगर / हिटा

बागलुङ, १० असोज

कर्मसंग दिवदारे परियो

रुदा रुदै पोखरी भरियो

उमेरले भर्खर ४६ वर्ष टेके पनि बागलुङ नगरपालिका-१२ अमलाचौरका विष्णु गन्दर्वको सारङ् गीबाट निस्किएका धुनहरूले जीवनको उत्तरार्धको कथा बोल्दै थिए । विष्णु सुख-दुःख, परदेशी र घरदेशीका मात्र होइन आफ्नै जीवनका कथालाई पनि सारङ्गी रेटेर गीत गाउँदै हिंडेको ३५ वर्षभन्दा बढी भयो । वाल्यकालदेखिनै परदेशीका गीतीकथा बोकेर इष्टमित्रको घरदैलो गई आउनु भएका विष्णु केही वर्ष पहिले सारङ्गी रेटेर परिवार पाल्न मुस्किल भएपछि आफैँ परदेशीतुभयो । भारत पुगेर केही वर्ष सुरक्षागार्डको जागिर गरेपछि विष्णुका छोरा कमाउने भए, अनि विष्णुलाई आफ्नै पुख्यौँ ली पेशाको माया जाग्यो । पछिल्लो दुई वर्षदेखि विष्णु पुनः सारङ्गी रेट्दै हुनुहुन्छ ।

हिमाल चुचुचे टाक्रीमा सुग मेरो घर खेती किसान केही छैन, सारङ्गीको भर

सारङ्गीको धुनसँगै गीत मिसाएर विष्णुले आफू नो बाध्यता बोल्नुहुन्छ । ‘गरेर खाने जग्गा जमिन छैन न्, पेशा व्यवसाय गर्नलाई पूँजी छैन, रोजगार गर्नलाई शिक्षा छैन, सीप छैन’ उहाँले भन्नुभयो, ‘सारङ्गी रेट्नु, गीत गाउनु उहाँको रहर होइन, बाध्यता हो ।’ सारङ् गी रेट्ने र गीत गाउने कला विष्णुका लागि ‘बाजे र बा’ ले छोडेर गएको पुख्यौली सम्पत्ति हो । बा बाजेले सिकाएको सीपले अहिले भन्दा १० वर्ष पहिलेसम्म विष्णुले आफ्नो परिवार सजिलै पाल्नु हुन्थ्यो ।

मांसरमा मुरी-मुरी धान उठ्थ्यो, सिजन अनुसार प्रत्येक घरका इष्टहरूले दुई-चार भोला मकै दिन्थ्ये, माघमा कोदो, जेठ-असारमा गहुँ, लाहुरे आउँदा कपडा र कम्मल उठाएर विष्णुको परिवार चल्थ्यो तर, आजभोलि पहिले जस्तो आम्दानी नभएको विष्णुको भनाइ छ । एउटा घरबाट एक मुठ्ठी चामल र २० पनि मुस्किलले मिल्नेगरेको बताउँदै उहाँले आफूले जस्तो दुःख भावी पुस्ताले गर्न नपरोस भन्ने कामना गर्नुहुन्छ । सरकारले आफू जस्तै गन्दर्व र उनीहरूका परिवारको संरक्षणका लागि चासो नदिएको उहाँको भनाइ छ । स्थानीय जनप्रतिनिधिले आफ्नो समुदाय, कला र कलाकार बचाउनका लागि केही पनि नगरेको उहाँको गुनासो छ ।

‘हाम्रो त समुदाय नै लोप हुन थाल्यो, पेशा

टोखामा असोज १४ देखि २१ गतेसम्म राजस्व सप्ताह

काठमाडौँ/रासस । काठमाडौँको टोखा नगरपालिकाले यही असोज १४ देखि २१ गतेसम्म राजस्व सप्ताह मनाउने भएको छ । टोखाले नगरपालिकाभित्रको करको दायरालाई फराकिलो बनाउँदै राजस्व वृद्धि गर्ने उदेश्यले पहिलोपटक राजस्व सप्ताह मनाउने लागेको हो । नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत शेरबहादुर विसीले नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोतलाई वृद्धि गर्दै करको दायरालाई फराकिलो बनाउनका लागि कार्यपालिकाको बैठकको निर्णयानुसार राजस्व सप्ताह आयोजना गर्न लागेको जानकारी दिनुभयो । गत आवमा जम्मा २४ करोड ५२ लाख राजस्व संकलन भएको उहाँको भनाइ थियो ।

टोखाले उठाउने राजस्वमध्ये सबैभन्दा बढी सम्पत्ति करमा ५० प्रतिशत, व्यावसायिक करमा ३३ प्रतिशत, घरबहाल करमा १६ प्रतिशत र अन्य शीर्षकमा १० प्रतिशत छ । उहाँले आगामी १४ गते बिहान प्रभातफेरी कार्यक्रम आयोजना गरिने र उक्त हप्ताभर करका बारेमा प्रचार-प्रसार तथा शिक्षा प्रदान गरिने बताउनुभयो ।

पछिल्लो समय मानिसहरूमा आर्ग्यानिक उत्पादनको खोजी हुन थालेपछि आयातित तरकारी र फलफूलभन्दा जिल्लाका ग्रामीण भेगका किसानले गाउँमै फलाएका तरकारी र फलफूलको माग बढ्दै गएको छ । पश्चिम म्याग्दीका किसानको उत्पादन दरबाड, बाबियाचौर र त्यहाँ खपत हुन नसकेको अवस्थामा सदरमुकाम बेनीमा बिक्री हुनेगरेको बाबियाचौरका किसान रामहरि पौडेलले बताउनुभयो ।

उत्तरी म्याग्दीका किसानहरूले फलाएको तरकारी र फलफूल पोखरेबगर, भूरूङ तातोपानी, गलेश्वरलगायतका बजारमा बिक्री हुने गरेको छ । ग्रामीण क्षेत्रमा गरेको बेमौसमी तरकारी खेतीको उत्पादन बिक्री गर्ने मुख्य बजार सदरमुकाम बेनी बजार रहँदै आएको छ । ‘व्यापारीहरूको पहिले नै अडर आउँछ, गाउँमै गाडी चल्ने हुनाले टिपेर टोकरीमा हालेर पठाई दिन्छु,’ पाँचवटा टनेलमा तरकारी खेती गर्दै िआएका खवराका किसान चन्द्रबहादुर कार्कीले भन्नुभयो, ‘बिक्री गर्न कुनै समस्या छैन, कमाई पनि राम्रै हुँदै आएको छ ।’

जिल्लाका ६ वटै स्थानीयले किसानलाई अनुदान र निःशुल्क रूपमा समेत पछि औजार र विजु विजनहरू उपलब्ध गराउन थालेपछि कृषि पेशामा धेरैको आकर्षण बढेको बगरफाँटका किसान भीमबहादुर रिजालले बताउनुभयो । जिल्लामा क्रियासिल विभिन्न

व्यवसाय संकटमा पच्यो, अन्य पेशा आउँदैन, रोजगार गर्न शिक्षा विक्षा छैन भन्ने लिखित रूपमै बढा कार्यालयमा निवेदन लिएर गएका हो, विष्णुले भन्नुभयो, ‘हामी, हाम्रो समुदाय र हाम्रो कला संस्कृतिको संरक्षणका लागि जनप्रतिनिधिले चासो दिएनन् ।’

विष्णुले सारङ्गी रेट्नेमात्र होइन, बनाउनु पनि हुन्छ । न्यूनतम पाँच दिन लगाएर खिराँको काठबाट बनाएको एउटा सारङ्गीको बिक्री मूल्य २३ हजार पर्न आउँछ । तर, नयाँ पुस्तामा घट्दो पेशाप्रतिको आकर्षणले सीप भए पनि मारेर वास्तुपरको उहाँको दुखेसो छ । सरकारले चासो नर्दिस नयाँ पुस्ताको आकर्षण नभएको सोही ठाउँका ६५ वर्षीय भद्रबहादुर गन्दर्वको भनाइ छ । ‘हाम्रो वलेबामा मात्र २७ घर गन्दर्वका थिए, अहिले घटेर १७ भएका छन्’, भद्रबहादुरले भन्नुभयो, ‘हामीले बाच्नुन्चल पेट पाल्नुपर्ने बाध्यताले पेशा छोड्न नसकौने भयो, छोेरानातीले त बरु गिट्टी कुट्छन् यो पेशामा रूचि देखाएनन् ।’

उहाँले गन्दर्वको जीवन नै सारङ्गी भएको बताउँदै अरू केही गरौला खाउँला भनेर सोचिएन अहिले आएर बाध्यता भएको भद्रबहादुरले जानकारी दिनुभयो । गन्दर्वलाई स्थानीयले नेताले, जनप्रतिनिधिले समेत चासो नदेखाएको उहाँको गुनासो छ ।

भद्रबहादुरले पछिल्लो समय सारङ्गी रेट्न छोडिसक्नु भएको छ, उहाँले विष्णुलाई साथ दिँदै आउनुभएको छ । बागलुङ नगरपालिका-१२ अमलाचौरका बडा अध्यक्ष कोपिलामार्णि शर्माले अहिलेसम्म गन्दर्व समुदाय लक्षित कार्यक्रम र योजना नभएको भए पनि आगमी दिनमा उनीहरूका लागि योजना र कार्यक्रम ल्याइने बताउनुभयो ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत विसीले टोखाको कूल बजेटमध्ये ७७ प्रतिशत बजेट संघीय सरकारसंग भर पनुपर्ने अवस्था आएको उल्लेख गर्नुभयो । राजस्व सप्ताहसम्बन्धी वसेको तयारी बैठकमा बोल्दै राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वसदस्य प्राडा.डिल्लीराज खनाले आम नगरवासीलाई राजस्वका बारेमा जनचेतना प्रदान गर्न आवश्यक रहेको उल्लेख गर्नुभयो । राजस्वले नगरवासीको जीवनस्तर उकास्न मद्दत पुग्ने उहाँको भनाइ थियो ।

करदाता सेवा कार्यालय बालाजुका कर अधिकृत लालप्रसाद पंगेनीले घर-घरमा पुगेर कर शिक्षा प्रदान गर्न सकेमात्र नगरपालिकाको राखेको लक्ष्य हासिल हुने बताउनुभयो । करदाता सेवा कार्यालय लाजिम्पाटका कर अधिकृत तिलक खड्काले नगरवासीले कर नतिरे नगरपालिकाबाट पाउने सेवा, सुविधा कटौती हुन्छ भन्ने सन्देश दिन जरुरी रहेको बताउनुभयो । नगरपालिकाले राजस्वलाई फराकिलो बनाउनका लागि विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने जनाएको छ ।

समसामयिक

समसामयिक

कञ्चनपुर, १० असोज

सुदूरपश्चिमका सात पहाडी जिल्लामा चाडपर्व नजिकिरहेका बेला खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड प्रदेश कार्यालय धनगढीले खाद्यान्न (चामल) निर्यात गरिरहेको छ । सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लाका डिपो र बिक्री केन्द्रका लागि चालु आर्थिक वर्षको सुरुको कोटा ४० हजार क्विन्टल चामल रहे पनि चालु आव सुरु भएको दुई महिना बितिसक्दा पनि चामल ढुवानीको ठेक्का प्रक्रिया सकिएको छैन ।

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड प्रदेश कार्यालय धनगढीका प्रमुख इन्जिला बस्नेतले चामल पठाउनका लागि ठेक्का प्रक्रिया अन्तिम चरणमा रहेको जनाउँदै हाल पछि स्वीकृत हुने र भाडा दिनेगरी आवश्यक जिल्लामा चामल पठाउने काम जारी रहेको बताउनुभयो । कैलाली र कञ्चनपुरमा धान खरिद गरी पहाडी जिल्लामा चामल पठाउने गरिएको सुदूरपश्चिममा कर्मचारी अभावकै कारण डिपो हटाएर बिक्री केन्द्र सञ्चालन गरिएको छ । ‘अहिले वार्चुलाको खण्डेश्वरी र बाजुराको कोल्टीमा डिपो र बाँकी सात पहाडी जिल्लाका विभिन्न स्थानमा ३६/३७ बिक्री केन्द्र सञ्चालनमा छन्,’ प्रमुख बस्नेतले भन्नुभयो, ‘पहिले सबै ठाउँमा

पहाडी जिल्लामा चामल पठाउँदै खाद्य संस्थान

हिमालय टाइम्स

कञ्चनपुर, १० असोज

सुदूरपश्चिमका सात पहाडी जिल्लामा

चाडपर्व नजिकिरहेका बेला खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड प्रदेश कार्यालय धनगढीले खाद्यान्न (चामल) निर्यात गरिरहेको छ । सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लाका डिपो र बिक्री केन्द्रका लागि चालु आर्थिक वर्षको सुरुको कोटा ४० हजार क्विन्टल चामल रहे पनि चालु आव सुरु भएको दुई महिना बितिसक्दा पनि चामल ढुवानीको ठेक्का प्रक्रिया सकिएको छैन ।

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेड प्रदेश कार्यालय धनगढीका प्रमुख इन्जिला बस्नेतले चामल पठाउनका लागि ठेक्का प्रक्रिया अन्तिम चरणमा रहेको जनाउँदै हाल पछि स्वीकृत हुने र भाडा दिनेगरी आवश्यक जिल्लामा चामल पठाउने काम जारी रहेको बताउनुभयो । कैलाली र कञ्चनपुरमा धान खरिद गरी पहाडी जिल्लामा चामल पठाउने गरिएको सुदूरपश्चिममा कर्मचारी अभावकै कारण डिपो हटाएर बिक्री केन्द्र सञ्चालन गरिएको छ । ‘अहिले वार्चुलाको खण्डेश्वरी र बाजुराको कोल्टीमा डिपो र बाँकी सात पहाडी जिल्लाका विभिन्न स्थानमा ३६/३७ बिक्री केन्द्र सञ्चालनमा छन्,’ प्रमुख बस्नेतले भन्नुभयो, ‘पहिले सबै ठाउँमा

डिपो थिए अहिले कर्मचारी अभावले बिक्री केन्द्रमा परिणत गर्नुपर्ने अवस्था आयो ।’

उहाँले केन्द्रले १०६ जना नयाँ कर्मचारी पदपूर्ति गरिसकेको जानकारी दिँदै चाँडै पुनः डिपो नै सञ्चालनमा आउनेमा आशावादी रहेको बताउनुभयो । सुदूरपश्चिममा सबै भन्दा बढी बाजुरामा गत आर्थिक वर्षमा १७ हजार क्विन्टल चामल बिक्री भएको थियो । चालु आवका लागि १२ हजार क्विन्टल कोटा निर्धारण गरिएको छ । ‘ अहिले बाजुराको कोल्टी डिपोमा पाँच सय क्विन्टल चामल मौज्जात छ,’ बस्नेतले भन्नुभयो, ‘बाजुरामा एउटा बिक्री केन्द्र र एउटा शाखा कार्यालयसमेत सञ्चालित छ ।’ त्यसैगरी, वार्चुलाको खण्डेश्वरी डिपोमा भने चामल अभाव देखिएको छ । त्यहाँ एक सय क्विन्टलमात्रै चामल मौज्जात रहेको छ ।

खण्डेश्वरी डिपोबाट वार्षिक दुईखिंच चार

हजार क्विन्टलसम्म चामल खपत हुन्छ । चालु आवमा खण्डेश्वरीका लागि एक हजार क्विन्टल कोटा निर्धारण गरिएको छ । खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडका अनुसार ११ बिक्री केन्द्रसमेत रहेको वार्चुलाका लागि ११ हजार पाँच क्विन्टल चामल निर्धारण गरिएको छ । ‘आवश्यकताअनुसार चामल थप हुन्छ,’ बस्नेतले भन्नुभयो, ‘आगामी चाडपर्वहरूका लागि सुदूरपश्चिमका नौवटै जिल्लामा सुपथ मूल्य पसलसमेत सञ्चालन गर्ने तयारी छ ।’ उहाँले चाडपर्वमा सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लामा खाद्यान्न अभाव नहुन बताउनुभयो । बैतडी र डोटीवाहेक सबै जिल्लामा खाद्यका शाखा कार्यालय छन् । सुदूरपश्चिमका पहाडी जिल्लामा गत आर्थिक वर्षमा ४४ हजार क्विन्टल चामल खपत भएको थियो । ‘धान खरिद कैलाली र कञ्चनपुरबाट हुन्छ,’ उहाँले भन्नुभयो, ‘वार्षिक ३० देखि ५० हजार क्विन्टल चामल आवश्यक पर्छ ।’

क.सं	विज्ञापन नं	पद	तह	संख्या
१	०१/०८०/०८१	सुचना प्रविधि अधिकृत	स्थानिय सेवाको छैटी तह सरह	१
२	०२/०८०/०८१	प्रविधिक सहायक	स्थानिय सेवाको पाँचौ तह सरह	१
३	०३/०८०/०८१	नेत्र सहायक (Ophthalmic Assistant) नेत्र सहायक	स्थानिय सेवाको पाँचौ तह सरह	१

१. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र अनुभव सूचना प्रविधि अधिकृत: -

१. नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तिमा कम्प्युटर इन्जिनियरिङमा स्नातक वा इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङमा स्नातक वा इलेक्ट्रिकल र इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङमा स्नातक वा इलेक्ट्रोनिक्स र कम्प्युनिकेसन इन्जिनियरिङमा स्नातक वा प्रमुख विषय कम्प्युटर, साईन्स लिई स्नातक (BIT /BIM /BBIS / BCA /BCIS /BEIT /BSC CSIT) उत्तिर्ण गरेको।

२. उमेर:- दरखास्त दिने अन्तिम मिति सम्म २१ वर्ष पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको।

३. अनुभवको हकमा तोकिएको शैक्षिक योग्यता हासिल गरि सम्बद्ध कार्यमा कार्यको अनुभव भएको।

४. अन्य प्रचलित कानुन अनुसार अयोग्य नभएको

२. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र अनुभव प्राविधिक सहायक: -

1. सिभिल इन्जिनियरिङमा प्रविणता प्रमाण पत्र तह/डिप्लोमा तह वा सो सरह उत्तिर्ण भएको।

2. अनुभव र सिप:- प्राश्रिधिक सहायक पदमा देहायका अनुभव र सिप भएकालाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ:-

- आधारभूत कम्प्युटर तालिम भएको।
- सम्बन्धित विषयमा कम्तिमा ६ महिनाको अनुभव भएको।

3. उमेर:- दरखास्त दिने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको।

३. आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र अनुभव नेत्र सहायक (Ophthalmic Assistant)

1. नेत्र सहायक (Ophthalmic Assistant) मान्यता प्राप्त शैक्षिक संस्थाबाट अष्वाल्मिक साईन्स मा प्रमाण पत्र तह उत्तिर्ण गरेको।

2. उमेर:- दरखास्त दिने अन्तिम मिति सम्म १८ वर्ष पुरा भई ४० वर्ष ननाघेको।

3. अनुभवको हकमा तोकिएको शैक्षिक योग्यता हासिल गरि सम्बद्ध कार्यमा कार्यको अनुभव भएको।

4. अन्य प्रचलित कानुन अनुसार अयोग्य नभएको

४. दरखास्त दिने स्था:- सिरानचोक गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, छोप्राक गोरखा।

५. दरखास्त दिने अन्तिम मिति:- २०८०।०६।२५ गते ५ बजे सम्म।

६. आवेदनको दस्तुर:- सूचना प्रविधि अधिकृत रु. १०००, प्राविधिक सहायक र Ophthalmic Assistant(नेत्र सहायक) रु ५००

७. छनौटको किसिम:- लिखित परीक्षा र अन्तरवार्ता।

८. आवेदन साथ संलग्न कागजातहरु:- आवेदक स्वयंले प्रमाणित गरेको वेहाय बमोजिम कागजातको प्रतिलिपिहरु।

- नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र ।
- न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र र जारिजिक प्रमाण पत्र।
- अनुभवको प्रमाणित प्रतिलिपि तथा प्रचलित कानुन बमोजिम विभिन्न काउन्सिल वा परिषद् वा अन्यमा रत्ती भएको प्रमाणित प्रतिलिपि
- २ प्रति पासपोर्ट साईजको फोटो।

९. नोट:- सम्पादित गर्नुपर्ने कार्यविवरण, पाठ्यक्रम, आवेदनको दोना लगायत अन्य जानकारी www.siranchowkmun.gov.np मा उपलब्ध छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Bagmati Rural Municipality
Jhurjhure, Makwanpr

Invitation for Electronic Bids for the Procurement of Goods

Date of Publication: 2080/06/11

Bagmati Rural Municipality, Jhurjhure, Makawanpur Invites electronic bids from eligible bidders for the procurement of Following items under Scaled Quotation specified in Public Procurement Act-2063 and Regulations-2064. Eligible Bidders may obtain further information and inspect each bidding documents at Bagmati Rural Municipality, Jhurjhure-4, Makwanpur Tel: 9855030561/9845361066, website: <http://bagmatimunmakawanpur.gov.np/> or may visit PPMO cgp system : <https://www.bolpatra.gov.np/cgp/>

Contract ID number	Description of Particulars	Estimated Amount Inclusive VAT (NRs.)	Amount for Bidding Document (NRs.)	Amount For Bid Security (NRs.)
BRM/SQ/GOODS/ 001/2080/081	Procurement for Supply and delivery of Sanitary Pads	18,85,000.00/-	1,000.00/-	54,000.00/-
BRM/SQ/GOODS/ 002/2080/081	Procurement for Supply and delivery of Medicine.	26,56,000.00/-	1,000.00/-	66,500.00/-

Chief Administration Officer

अनेसास कविता महोत्सवमा जगन्नाथ प्रथम

हिमालय टाइम्स
काठमाडौँ, १० असोज

अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाज (अनेसास) कविता महोत्सवको तेस्रो संस्करणमा जगन्नाथ पौडेल सर्वोत्कृष्ट हुनुभएको छ । अनेसासद्वारा आयोजित ‘अनेसास कविता महोत्सव २०२३’ मा अमेरिकाको भर्जिनिया निवासी कवि जगन्नाथ पौडेल सर्वोत्कृष्ट हुनुभएको हो । राष्ट्रकवि माधवप्रसाद घिमिरेको जन्मजयन्तीको अवसर पारेर अन्तर्राष्ट्रिय नेपाली साहित्य समाजले यस प्रतियोगिता आयोजना आयोजना गरेको थियो । अनेसासका अध्यक्ष गोर्धन पुजाका अनुसार यस महोत्सवका लागि प्रतियोगितामा विश्वबाट तीन सय एकवटा कविता प्राप्त भएका थिए । ती सबै कवितालाई उछिन्दै पौडेलको कविता सर्वोत्कृष्ट भएको हो ।

सो प्रतियोगितामा ललितपुरका ऋषभदेव घिमिरे द्वितीय र न्यू जर्सी अमेरिका निवासी आनन्द श्रेष्ठ, कास्कीका मदन घिमिरे र सिन्धुपाल्चोकका सुमन शिरिषका कविता तृतीय हुनुभएको छ । साहित्यकार विषेयी बुढाथोकी,

रोशन थापा नीरव र सुस्मिता नेपालको निर्णायक समितिले विजेता घोषित गरेको हो ।

अनेसासका संस्थापक अध्यक्ष होमनाथ सुवेदीको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित कार्यक्रममा अनेसास वीओटी सभापति पदम विश्वकर्मांले शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको थियो । सो अवसरमा सल्लाहकार प्रतीक ढकालले राष्ट्रकवि घिमिरेको साहित्यिक योगदानको चर्चा गर्नुभएको थियो ।

अनेसासका केन्द्रीय अध्यक्ष गोर्धन पुजाको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा राष्ट्रकविका छोरीद्वय ज्योति पौडेल र शान्ति घिमिरेले राष्ट्रकविको योगदानको चर्चा गर्नुभयो । कार्यक्रममा अनेसासका उपाध्यक्ष राजेन्द्र श्रेष्ठ, डा. रेणुका सोलु, महासचिव विमला निरौला, सदस्य तारा अधिकारीले आ-आफ्ना भनाइ राख्नुभएको थियो । एक सय एकजना कविले कविता वाचन गरेका सो समारोह भर्चुअल माध्यम (जुम)बाट सञ्चालन गरिएको थियो । करिव पाँच घण्टा चलेको कार्यक्रमको पुरस्कार रकमलाई क्रमशः तीर्थ पाण्डे, ईश्वरी भट्ट, तीर्थराज अधिकारी, नेत्रबन्धु पोखरेल र सम्भूता अर्यालले प्रायोजन गर्नुभएको हो ।

लूनकरणदास गंगादेवी चौधरी साहित्यकला मन्दिरद्वारा विभिन्न सम्मानको घोषणा

हिमालय टाइम्स
काठमाडौँ, १० असोज

लूनकरणदास गंगादेवी चौधरी साहित्यकला मन्दिरले ऋष्टा सम्मानको क्रमलाई निरन्तरता दिँदै विभिन्न व्यक्तित्वलाई सम्मानित गर्ने निर्णय गर्ने घोषणा गरेको छ । साहित्यकला मन्दिरका महासचिव रमण घिमिरेद्वारा जारी विज्ञप्तिअनुसार

‘इतिहास शिरोमणि बाबुराम आचार्य शोध सम्मान’ तन्त्र विज्ञानका विद्वान् प्रा.विद्यानाथ उपाध्याय भट्टलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

त्यस्तै, ‘सरस्वती सम्मान’ प्रसिद्ध कवि तथा नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका पूर्वउपकुलपति

डा.विष्णुविभु घिमिरे तथा व्यव्यकार लक्ष्मण नेवटियालाई संयुक्त रूपमा प्रदान गरिने निर्णय गरिएको छ । साहित्यकला मन्दिरले नारायण गोपाल संगीत सम्मान संगीतकार एवं लोकगायिका भुम्मा लिम्बूलाई प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ ।

साहित्यकला मन्दिरका अध्यक्ष मेधा चौधरीको अध्यक्षतामा मंगलबार बसेको बैठकले उक्त निर्णय गरेको विज्ञप्तिमा जनाइएको छ ।

‘देखे जस्तो लाग्यो’ भन्दै शिव परियार

हिमालय टाइम्स
काठमाडौँ, १० असोज

शिव परियारको स्वरमा रहेको गीत ‘देखे जस्तो लाग्यो’ सार्वजनिक गरिएको छ । प्रतिभा ढुंगानाको शब्द रचना र देवेन्द्र बरालको संगीत र दिनेश न्यौपानेको एरेञ्ज रहेको गीतको भिडियो सार्वजनिक भएको हो ।

गायक परियारका अनुसार नेपालमा अझै १५ लाख वालवालिका श्रमिकको रूपमा काम गर्न बाध्य रहेको अवस्थामा बालश्रम नगराउ्न भन्ने सामाजिक सन्देशका लागि भिडियोको कथा वस्तु बालश्रम राखिएको छ । भिडियोलाई राइट ट्युन इन्टरटेन्टमेन्टले निर्माण गरेको हो ।

विकास लामिछाने, विना राउतको साथमा बालकलारकार शास्वीत विक्रम शाही र सुरंगना शाहीको भिडियोमा अभिनय छ । गणेश शाहीले निर्देशन गरेको गीतको भिडियोमा विशाल थापाको छायांकन र दिप्सन शाहको सम्पादन छ ।

प्रेमराजा महतको ‘भन्देउन धर्तीमाई...’

हिमालय टाइम्स
काठमाडौँ, १० असोज

अग्रज गायक प्रेमराजा महतको स्वरमा रहेको लोकगीत ‘भन्देउन धर्तीमाई...’ सार्वजनिक भएको छ । डब्जु क्षत्रीको शब्द, दीपक शर्माको संगीत र सविन सुवेदीको संगीत संयोजन रहेको गीतको भिडियो सार्वजनिक गरिएको हो । ‘प्रेम राजा महत’ अफिमियल युट्युव च्यानलमाफिर्त भिडियो सार्वजनिक गरिएको हो ।

वेब स्टुडियो अनामनगरमा रेकर्ड गरिएको सार्वजनिक गीतमा नरेन्द्र थोरीको भिडिङ/मास्टरिङ छ भने समिर काकीले रेकर्डिङ गर्नुभएको हो । गीतको भिडियोलाई कवितादेवी महतले निर्माण गर्नुभएको हो ।

स्टुडियोमा लाइभ छायांकन गरेर तयार पारिएको गीतको भिडियोमा गायक महत नै मुख्य भूमिकामा प्रस्तुत हुनुभएको छ । भिडियोमा मिराज अर्याल र दिनेश विष्टको सिनेमाटोग्राफी र मिराजकै सम्पादन तथा भिएएफएस छ ।

शिखर कृषि अवार्डको चौथो संस्करणका उत्कृष्ट दश सार्वजनिक किसानलाई क्यानडामा अवार्ड दिइने

सहयोग गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ थियो ।

अवार्डको छनौट निर्णायक मण्डलमा वरिष्ठ कृषि इन्जिनियर डा.जित चन्द, कृषि वैज्ञानिक डा.शिवकुमार भा, वरिष्ठ पशुविज्ञ डा.रामकुमार काकी, प्राविधिक विज्ञ रवि अर्याल र वरिष्ठ पत्रकार कृष्णप्रसाद भुसाल रहनुभएको छ ।

चौथो अन्तर्राष्ट्रिय शिखर कृषि अवार्ड-२०२३’ उत्कृष्ट दशमा पर्ने सफलमा पशुपालनबाट आरुवोटे कृषि फार्म, विनिता एग्रो, दनाइ गाई पालन फार्म, लेकाली व्यावसायिक बाघा पालन तथा दाना उद्योग, एस.एस.जे.जे.एग्रो, शिव चौर पशुपक्षी तथा कृषि फार्म, सुर्खेत एग्रिकल्चर, बागमती गट्स एण्ड सिड्स, कैलाश क्याटल फुड इन्डस्ट्रि र कामधेनु गाई फार्म छन् ।

यस्तै, दुग्धजन्य पदार्थ (डेरी)मा ब्याक आर्किङ एग्रो फार्म, हेम्जा गाई फार्म, श्रीभागवती दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेड, गढी दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेड, प्रशंसा कृषि तथा पशुपालन फार्म, भद्रराई गाई फार्म, सारदा सिर्जनशील गाई फार्म, गोर्खाली गाई फार्म र महाकाल डेरी उद्योग छन् । त्यस्तै, मत्स्य तथा मीरी उत्पादनमा रेन्बो ट्राउट फार्म, गण्डकी ट्राउट फार्म, सुलभ मत्स्य प्रजनन केन्द्र, अन्नपूर्ण मत्स्य ट्याचरी तथा एंकिकृत कृषि

फार्म, सूर्य एग्रिकल्चर, बोधवन माछा फार्म, विशुल मीरी पालन उद्योग र शान्ति उन्नत पशुपालन तथा माछा फार्म छन् ।

यसैगरी फलफूल उत्पादनमा एग्रो मनाङ, वनाना एग्रो रिसोर्ट तथा रेस्टुरेन्ट, सप्तभूमि एग्रो फार्म तथा रिसर्च सेन्टर, गुठी चौर एग्रो प्रालि, काशिखण्ड ड्वागन एग्रिकल्चर फार्म, दधिपुर फलफूल तथा कृषि फार्म, मोक्तान मल्टि प्रपोज एग्रो फार्म, बदमाया कृषि तथा फलफूल फार्म छन् ।

त्यस्तै, कृषि वस्तु तथा पशु आहार उत्पादनमा कुशल पोल्ट्री फार्म, चौधरी कृषि फार्म, किसान दाना उद्योग, प्रोगेसिभ क्याटल फार्मिङ, शिला भैरव कृषि तथा पशुपक्षी फार्म, हाइजिन प्रालि, खरेल कृषि तथा पशु फार्म, विश्वकर्मा कृषि तथा पशुपक्षी फार्म, श्रीसुजल कृषि तथा पशुपक्षी फार्म र आर.पि. एग्रो रहेका छन् ।

यस्तै पन्छिपालनमा बाग्लुङग काली पोल्ट्री फार्म, दाउन्ने एग्रो फार्म प्रालि, कँडेल पोल्ट्री एण्ड एग्रो रिसर्च फार्म प्रालि, कालिका पोल्ट्री लिमिटेड प्रा.लि., कुशल पोल्ट्री एण्ड फार्म, रिभाश पोल्ट्री फार्म, देवचुली पोल्ट्री लिमिटेड, बि.एण्ड एस. ट्रेड्स र विदुर क्खुरा पालन उद्योग रहेका छन् ।

यसैगरी कृषि सहकारी तथा एग्रो इको टुरिजममा पाचखाल टप अर्गानिक फुडल्याण्ड विथ होम रेस्ट, न्यू टेक फार्म हाउस, हाम्रो टप टाउन कृषि फार्म हाउस, मधुमल्ला एग्रो फार्म हाउस रिसोर्ट प्रालि, उर्लावारी वारिष्ठ एकेडेमी, कुशवहा विज भण्डार एण्ड सिड्स अर्गानिक फाटिलाईजार प्रोडक्ट, राइनो कृञ्ज कृषि तथा सहकारी संस्था लिमिटेड, अन्नपूर्ण दुग्ध उत्पादक सहकारी संस्था, श्रीजीवन साहरा कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड र एभरेष्ट एग्रो टुरिजम एण्ड डेभलोपमेन्ट प्रा.लि. रहेका छन् ।

त्यस्तै, नर्सरी तथा पुष्प व्यवशायमा आईरिस गार्डेन एण्ड एडमराटार्डिङग्स सर्भीस प्रालि, ब्लु ओशियन एग्रो फार्म, एभरेष्ट फुलावर, कान्तिपुर नर्सरी, काठमाडौं नर्सरी, मोर्डन नर्सरी, माउण्टेन मल्टीप्रपोज प्रालि र नेपाल फुलावर एण्ड डेकोर प्रालि छन् ।

तरकारी उत्पादनमा प्रकाश गंगा एग्रो फार्म प्रालि, सहारा कृषि तथा पशुपक्षी फार्म, एग्रो नारायणी फार्म, कालिका एग्रो फार्म प्रालि, धनेश्वर कृषि फार्म, हिमालयन गोरखा एग्रो फार्म प्रालि, हिमाली पोटाटो रिसर्च एण्ड डेभलोपमेन्ट सेन्टर र हिमाल एग्रो रहेका छन् ।

क्यानडाका सभामुखद्वारा राजीनामा

ओटावा/ एजेन्सी । दोस्रो विश्वयुद्धमा एडोल्फ हिटलरको पाटी नाजीका तर्फबाट लडेका युक्रेनी नागरिकलाई संसदमा आमन्त्रण गरेर उनको प्रशंसा गरेपछि विवादमा तानिनुभएका क्यानडाको हाउस अफ कमन्सका सभामुखले राजीनामा दिनुभएको छ । अठ्ठानब्बे वर्षीय थारोस्लाभ हुन्कालाई ‘नायक’ भन्दै उहाँको प्रशंसा गरेपछि सभामुख एन्थोनी रोटाले मंगलबार ओटावामा पाटी नेतालाई भेटेर राजीनामा दिनुभएको हो । सभामुख रोटाको अभिव्यक्तिलाई लिएर स्वदेश र विदेशमा उहाँको कटु आलोचना भएको थियो । गत शुक्रबार भएको यो घटनाको विश्वव्यापी निन्दा भएको थियो ।

यसअघि क्यानडाका नागरिक र राजनीतिक दलका नेताले सभामुख रोटाको राजीनामा मागेका थिए । उहाँले संसदमा सभामुख पदबाट राजीनामा दिएको घोषणा गर्दै आफ्नो अभिव्यक्तिप्रति गहिरो

पश्चाताप भएको बताउनुभएको थियो । उहाँले आफूलाई हुन्काको नाजीसंगको सम्बन्धवारै जानकारी नभएको र कार्यक्रममा उपस्थित हुन आमन्त्रित गरेर गल्ती गरेको बताउनुभयो ।

क्यानडाका प्रधानमन्त्री जस्टिन ट्रुडोले सोमबारै सभामुखले हुन्कालाई सदनमा गरेको आमन्त्रण र अभिव्यक्ति दुवै लाजमर्दो भएको टिप्पणी गर्नुभएको थियो । रासस/एपी ।

निज्जर हत्यामा भारत संलग्न रहेको प्रमाण पेश गर्न क्यानडालाई चुनौती

एजेन्सी
न्यूयोर्क, १० असोज

भारतले शिख पृथक्तावादी नेताको हत्यामा भारत संलग्न रहेको प्रमाण पेश गर्न क्यानडालाई चुनौती दिँदै त्यससम्बन्धमा क्यानडासँग जानकारी मागेको छ । साथै नयाँदिल्लीले हरदीपसिंह निज्जर हत्यासम्बन्धमा क्यानडाले उपलब्ध गराउने कुनै पनि विशेष सूचनामा आधारित भएर अनसुन्धान अघि बढाउन भारत तत्पर रहेको स्पष्ट गरेको छ । संयुक्त राष्ट्रसंघको ७८औँ महासभामा सहभागी हुने सिलसिलामा न्यूयोर्कमा रहनुभएका भारतका विदेशमन्त्री एस जयशंकरले मंगलबार आयोजित एक कार्यक्रममा निज्जर हत्याको सूचनामा छलफल गर्न भारत खुला रहेको बताउनुभयो ।

हाले क्यानडाले निज्जर हत्यामा भारतीको हात रहेको ‘विश्वसनीय जानकारी’ आफूसँग रहेको र त्यसको अनुसन्धान गरिरहेको बताएपछि ओटावा र नयाँदिल्लीबीचको सम्बन्ध नराखी चिसिएको छ । आपसी सम्बन्धमा यति तिकतापूर्ण बनेको छ कि दुई देशले कूटनीतिक कर्मचारीलाई निष्काशन गर्नदेखि भिसा नदिनेसम्मका निर्णय गरेका छन् ।

भारतले क्यानडाको विश्वसनीय सूचनालाई

उक्त दावीलाई आधारहीन भन्दै खारेज गरेको छ । भारत सरकारले क्यानडालाई हत्याको बारेमा कुनै पनि सार्वर्धर्मिक आरोपमा छानबिन गर्न खुला रहेको बताएको जानकारी दिँदै विदेशमन्त्री जयशंकरले त्यसमा दिल्लीको कुनै भूमिका नभएको दोहोर्‍याउनुभयो । उहाँले निज्जर हत्यामा भारत संलग्न रहेको प्रमाण पेश गर्न क्यानडालाई चुनौती दिनुभयो ।

हरदीप सिंह निज्जरको गत जुन महिनामा ब्रिटिस कोलम्बियाको एउटा मन्दिर बाहिर गोली हानी हत्या भएको थियो । उहाँलाई सन् २०२० मा भारतले आतंकवादी घोषणा गरेको थियो । यद्यपि उहाँका समर्थकहरूले यसलाई अस्वीकार गर्दै आएका छन् ।

पश्चिमा देशहरूमा पृथक्तावादीको खालिस्तान वा छुट्टै शिख मातृभूमिको माग गर्दै विरोधप्रदर्शन गर्नेलागत भारतविरोधी गतिविधिप्रति भारत सरकारले आपत्ति जनाउँदै आएको छ । सन् अस्तीको दशकमा शिख बहुल पञ्जाब राज्यमा केन्द्रित हिंसात्मक विद्रोहले खालिस्तान आन्दोलनको रूप लिएको हो । यो आन्दोलन भारतमा मत्वर भए पनि क्यानडा, अष्ट्रेलिया र बेलायत जस्ता देशका शिखले बेलाबखत भारतविरोधी गतिविधि गर्दै आएका छन् । रासस/एएनआई ।

सबैभन्दा बढी लगानी भारत र चीनबाट

हिमालय टाइम्स

काठमाडौँ, १० असोज

गत आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा नेपालका दुई छिमेकी मुलुक भारत र चीनले सबैभन्दा लगानी गरेको पाइएको छ । भारतबाट सबैभन्दा बढी प्रत्यक्ष ८८ अर्ब ५९ करोड र चीनबाट ३३ अर्ब ४५ करोड प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी भएको हो । नेपाल राष्ट्र बैंकको आर्थिक अनुसन्धान विभागले बुधवार सार्वजनिक गरेको ‘प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीसम्बन्धी सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०७८/७९’ अनुसार आयरल्याण्डबाट २० अर्ब ९० करोड, सिंगापुरबाट १६ अर्ब सात करोड र सेन्ट किट्स एण्ड नेभिसबाट १५ अर्ब नौ करोड प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी रहेको छ ।

नेपालमा रहेको प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीमध्ये ६२.६ प्रतिशत औद्योगिक क्षेत्रमा ३७.३ प्रतिशत सेवा क्षेत्रमा रहेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । औद्योगिक क्षेत्रअन्तर्गत जलविद्युत् क्षेत्रमा ३२.८ प्रतिशत र उत्पादन क्षेत्रमा २९.५ प्रतिशत वैदेशिक लगानी रहेको छ । कुल प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीमध्ये २५.६ प्रतिशत सेवा क्षेत्रअन्तर्गत बैंक तथा वित्तीय संस्था र विमा कम्पनीमा रहेको छ । वैदेशिक लगानीमा सञ्चालित उत्पादनमुलक कम्पनीहरूको क्षमता उपयोग ७१.१ प्रतिशत रहेको पाइएको छ भने समग्रमा वैदेशिक लगानीमा सञ्चालित कम्पनीहरूको नाफा दर करिव १४.३ प्रतिशत रहेको छ ।

प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीसम्बन्धी

आवश्यक तथ्यांक संकलन गरी यस्तो लगानीको क्षेत्रगत अवस्था एवं प्रवृत्ति विश्लेषणका आधारमा आवश्यक नीति निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले राष्ट्र वैदेशिक लगानीसम्बन्धी प्रत्येक आर्थिक वर्षमा स्थलगत सर्वेक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन प्रकाशन गर्दै आएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा नेपालमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीमा सञ्चालित कम्पनीमध्ये कुल दुई सय

३१ विभागका अनुसार कम्पनीको नमुना छनोट गरी सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्यांक तथा अन्य विवरणको विश्लेषणका आधारमा ‘प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीसम्बन्धी बैंकको आर्थिक अनुसन्धान विभागले प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीसम्बन्धी प्रत्येक आर्थिक वर्षमा स्थलगत सर्वेक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन प्रकाशन गर्दै आएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा नेपालमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीमा सञ्चालित कम्पनीमध्ये कुल दुई सय

मनाङ भ्याली वाइन

काठमाडौँ । मनाङका स्थानीय किसानद्वारा उत्पादित स्याउबाट बनेको मनाङ भ्याली वाइन बजारमा आएको छ । कम्पनीले कलाकार स्वस्तिमा खड्कालगायतको उपस्थितिमा मनाङ भ्याली वाइन सार्वजनिक गरेको हो ।

हालसम्म काठमाडौँ उपत्यकामा मात्र सार्वजनिक हुने गरेकोमा मनाङ बेभरेजले भने ३५ सय मिटरको उचाइमा रहेको साञ्जे लेकबाट नयाँ वाइन सार्वजनिक गरेको हो । सो अवसरमा मनाङ बेभरेजका डाइरेक्टर आश्रय रञ्जितकारले भन्नुभयो, ‘हिमालयको शुद्धता र मौलिकपनबाट प्रभावित भएर हामीले मनाङ भ्याली वाइन बजारमा ल्याएका छौँ । स्थानीयस्तरमा उत्पादित स्याउबाट अत्यधिक प्रविधि प्रयोग गरी तयार गरिएको मनाङ भ्याली वाइन तपाईंहरूमाफ्नै ल्याउन पाउँदा हामी उत्साहित छौँ । विदेशी वाइन चाख्ने वानी परेका नेपाली उपभोक्ताले नेपाली स्वादको वाइन पक्कै पनि मन पराउनुहुनेछ भन्ने हामीलाई विश्वास छ ।’ मनाङ भ्याली वाइन ह्वाइट कलरमा स्विट र सेमी स्विट भर्सनमा उपलब्ध रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

कामना र एनएस युनिसेक्सबीच सम्झौता

काठमाडौँ । कामना सेवा विकास बैंक र एनएस युनिसेक्स सलोनबीच सम्झौता भएको छ । सम्झौताअन्तर्गत कामना सेवा विकास बैंकसँग आबद्ध सम्पूर्ण ग्राहकले रूपन्देही नगरपालिका ७ देवदहस्थित उक्त सलोनले प्रदान गर्ने सेवामा २० प्रतिशत र अन्य सेवामा १० प्रतिशत छुट प्राप्त गर्न सक्नेछन् । बैंकसँग आबद्धताको प्रमाणका आधारमा उक्त सेवा सहजै प्राप्त गर्न सकिने बैंकले जनाएको छ ।

मंगलदीप अगरबत्तीको ब्राण्डद्तमा सिवाकोटी

काठमाडौँ । सूर्य नेपाल प्रालिको उत्पादन मंगलदीप पूजा अगरबत्तीले नेपाली चर्चाचत्र अभिनेत्री वर्षा सिवाकोटीलाई ब्राण्ड एम्बेसडर नियुक्त गरेको छ । मंगलदीप पूजा अगरबत्ती ग्राहकको आवश्यकता आत्मसात गरी विभिन्न सुगन्ध तथा प्याक साइजमा उपलब्ध छन् । उत्कृष्ट उत्पादन सशक्तरूपमा ग्राहकसम्म पुऱ्याउन तथा आफ्नो उत्पादन प्रवर्द्धन गर्न वर्षा सिवाकोटीसँगको सहकार्य ल्याइ हुने कम्पनीले जनाएको छ । सिवाकोटीका साथमा कम्पनीले विभिन्न प्रचारमुखी योजना गर्ने अभिप्रायले मंगलदीप सयपत्रीको नयाँ टेलिभिजन विज्ञापन पनि सार्वजनिक गरेको छ । मंगलदीप पूजा अगरबत्तीअन्तर्गत चम्पा, अर्पण, चन्दन ल्याब्रेडर, ज्यासमिन, पुष्पाञ्जली, त्रेया, त्रिसारा, इन्द्रेणी, सयपत्रीलगायतका उत्पादन रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष अञ्जन श्रेष्ठले स्वदेशमा बसेंन अबैको काठ कृिएर गइरहेको र फर्निचर तथा फर्निसिडका उत्पादन बनाउन विदेशी काठ आयात गर्नुपर्ने अवस्था सुधार गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनुभयो । उद्योग व्यवसायलाई सरकारले संरक्षण र सहयोग

एजेन्टकै भरमा म्यानपावरका शाखा

रमेश भारती/ हिटा
काठमाडौँ, १० असोज

वैदेशिक रोजगार विभागले म्यानपावर कम्पनीहरूलाई शाखा कार्यालय तत्काल नवीकरण गर्न निर्देशन दिएको छ । वैदेशिक रोजगार व्यवसाय सञ्चालन गर्न इजाजत प्राप्त संस्थाहरूको स्वदेशमा शाखा कार्यालय सञ्चालनसम्बन्धी कार्यविधि २०७९ को दफा ५ को उपदफा १ मा हरेक आर्थिक वर्षको असोजभित्र शाखा कार्यालयको नवीकरण गर्नुपर्ने कानुनी व्यवस्था छ । कार्यविधिमा शाखा कार्यालय नवीकरण गर्दा प्रत्येक शाखा कार्यालयको एक हजार रुपैयाँ शुल्क लाग्ने व्यवस्था छ । कार्यविधिमा वार्षिक एक हजार कामदार पठाउने म्यानपावर कम्पनीलाई एक, दुई हजार पठाउनेलाई दुई, तीन हजार पठाउनेलाई तीन, तीनदेखि पाँच हजार पठाउनेलाई पाँच र पाँच हजारभन्दा धेरै पठाउनेलाई केन्द्रीय कार्यालयसहित सातबटासम्म शाखा सञ्चालन अनुमति दिने व्यवस्था छ । तर, पछिल्लो समयमा देशका मुख्य शहरमा सबै म्यानपावरको शाखा कार्यालय रहेको विभागकै कर्मचारी बताउँछन् ।

हरेक शाखा कार्यालयको धरौटी

शुल्क दुई लाख रुपैयाँ तोकिएको छ । शाखा कार्यालयमा कार्यालय प्रमुख रहने कर्मचारीको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता १२ कक्षा र सहायक कर्मचारीका लागि एसइई उत्तीर्ण गरेको हुनुपर्ने व्यवस्था कार्यविधिमा उल्लेख छ । तर, शाखामा कर्मचारीका नाममा म्यानपावरले एजेन्ट राखेका छन् । तिनै एजेन्टले वैदेशिक रोजगारीको खोजीमा रहेका कामदारसँग चर्को रकम लिने गरेको पाइएको विभागका एक कर्मचारीले बताए । एजेन्टले चलाएकै म्यानपावरका शाखा कार्यालयबाट कामदार बढी ठगिएको उजुरी आएको उहाँको भनाइ छ । उहाँ भन्नुहुन्छ, ‘वैदेशिक रोजगारीको खोजीमा रहेका सबै कामदार सिधै म्यानपावरसम्म आइपुग्दैनन् । हरेक जिल्लामा म्यानपावरका अस्थायी कार्यालय र एजेन्ट छन् । तिनै एजेन्टले कामदारलाई काठमाडौंसम्म ल्याउने काम गर्छन् । एजेन्टले कमिसन खाएरमात्र कामदार म्यानपावरसम्म ल्याउँछन् । एजेन्टले जस्तै म्यानपावरले पनि कामदारसँग उच्च कमिसन खाएरमात्र वैदेशिक रोजगारीमा पठाउँछन् ।’ अहिले धेरैजसो आर्थिक कारोबार म्यानपावरको शाखा कार्यालयबाटै हुने गरेको उहाँको भनाइ छ ।

पूर्वको विर्तामोड, सुनसरीको

भारतले सबैभन्दा बढी अर्थात् ८८ अर्ब ५९ करोड र चीनले ३३ अर्ब ४५ करोड प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी गरेका हुन् । वैदेशिक लगानीमध्ये चूत्ता पुँजीको हिस्सा ५३.७ प्रतिशत, सञ्चित ३१.७ प्रतिशत र कर्जाको हिस्सा १४.६ प्रतिशत रहेको छ । २०७९ असार मसान्तसम्ममा नेपालमा ५७ देशको प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी रहेको छ ।

फर्निचर तथा फर्निसिड एक्स्पो सुरु

स्वदेशी फर्निचरमैत्री नीति बनाउने मन्त्रीको आश्वासन

नगरैको भन्दै पछिल्ला दिनमा अवलम्बन गरिएका नीति तथा व्यवस्था तत्काल संशोधन गर्न उहाँले सरकारसँग आग्रह गर्नुभयो । नेपाल चेम्बर अफ कमर्शका उपाध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले बैंक वित्तीय संस्थाले आफूखुसी तर्जुमा गर्ने नीति नियमका कारण उद्योग व्यवसाय धरापमा परेको भन्दै सरकार र नेपाल राष्ट्र बैंकको ध्यानाकर्षण गराउनुभयो । फर्निचरजन्य उद्योगलाई फरक

व्यवहार नगरी एकैनासको व्यवहार गर्न

आग्रह गर्नुभएका अग्रवालले समग्र उद्योग क्षेत्रलाई घेराबन्दीमा पार्ने काम सरकारबाट नै भएको आरोप लगाउनुभयो । सरकारले निजी क्षेत्रको मनोबल बलियो बनाउँदै उद्योग व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ थियो । नेपाल फर्निचर तथा फर्निसिड व्यवसायी महासंघका अध्यक्ष सुजित श्रेष्ठले फर्निचर व्यवसायीलाई स्वदेशी

हिमालय टाइम्स

काठमाडौँ, १० असोज

नियमित दूध सेवन, बालबालिकाको स्वस्थ जीवन भन्ने नाराका साथ नवौँ विश्व विद्यालय दूध दिवस मनाइएको छ । विद्यालयस्तरीय कविता प्रतियोगिता आयोजना गरी दिवस मनाइएको हो । पूर्वमन्त्री पम्फा भुसालको उपस्थितिमा आयोजित कक्षा तीनदेखि १० सम्म खुला कविता प्रतियोगितामा करिव २० वटा विद्यालयबाट ४० विद्यार्थीको सहभागिता थियो ।

उत्कृष्ट पाँच विद्यार्थी पुरस्कृत भएका थिए । दिव्यज्ञान स्कूलकी छात्रा एलिसा विक पहिलो, सूर्योदय माध्यमिक विद्यालयकी छात्रा फ्रिन्सा कपाडी दोस्रो, सेन्ट जर्ज इन्टरनेसनलकी छात्रा सलिना काकी तेश्रो, मेगा पब्लिक स्कूलकी छात्रा साक्षी रिमाल र पूर्णचण्डी माध्यमिक विद्यालयकी छात्रा रूपा काकीले सान्त्वना पुरस्कार प्राप्त गरेका थिए ।

सो अवसरमा मन्त्री भुसालले कृषि क्षेत्रमा पनि दुग्ध क्षेत्रको ठूलो भूमिका रहेकाले दूध क्षेत्रको प्रवर्द्धनमा सबैले जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो । दूध एक पौष्टिक आहार भएकाले बालबालिकाले खानामा अनिवार्य दूध सेवन गर्न आग्रहसमेत गर्नुभयो । राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्डका कार्यकारी निदेशक डा. राजेन्द्रप्रसाद यादवले दुग्ध क्षेत्रको समस्या समाधानका लागि सहकार्यमा जोड दिनुभयो । कार्यक्रममा पशु सेवा विभागका महानिर्देशक डा. उमेश दाहाल, कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सहसचिव सूर्यप्रसाद पौडेल, दुग्ध विकास संस्थानका महाप्रबन्धक डा. सञ्जीव भ्ना, केन्द्रीय दुग्ध सहकारी संघका महासचिव राम आचार्यलगायत नेपाल डेरी एसोसिएसनका अध्यक्ष प्रह्लाद दाहाललगायतले

पनि दुग्ध क्षेत्रको प्रवर्द्धनका लागि सहकार्यमा जोड दिएका थिए

सरोकारवाला निकाय राष्ट्रिय दुग्ध विकास बोर्ड, पशु सेवा विभाग, दूध विकास संस्थान, केन्द्रीय दुग्ध सहकारी संघ, केन्द्रीय पशुपक्षी तथा मत्स्य सहकारी संघ, डेरी उद्योग संघ, रोटरी क्लब अफ कपन, परिवर्तनका लागि सौर्य समाज र एसोसिएसन अफ नेपाली एग्रिकल्चरल जर्नलिस्ट (अनाज) सँगको सहकार्यमा नेपाल डेरी एसोसिएसनद्वारा आयोजित कार्यक्रममा सौर्य समाजका अध्यक्ष रमिला श्रेष्ठ, एसोसिएसन बागमती प्रदेशका अध्यक्ष टीकाप्रसाद घिमिरे, केन्द्रीय उपाध्यक्ष मनोज घिमिरे, दिपप्रसाद धमला, कार्यक्रम संयोजक एवं एसोसिएसनका केन्द्रीय सदस्य शिव घिमिरेलगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

एसोसिएसनले अन्य प्रदेशहरूमा विभिन्न कार्यक्रम गरी विश्व विद्यालय दूध दिवस मनाएको एसोसिएसनका अध्यक्ष दाहालले जानकारी दिनुभएको छ । कार्यक्रम सेप्टेम्बर महिनाको अन्तिम बुधवार विश्व विद्यालय दूध दिवस मनाइँदै आएको छ । तथ्यांकअनुसार प्रतिव्यक्ति प्रतिवर्ष ९२ लिटर दूध सेवन गर्नुपर्नेमा नेपालमा हाल ८७ लिटरमात्र सेवन हुने गरेकाले आगामी दिनमा कम्तीमा बालबालिकाका लागि मात्र भए पनि ९२ लिटर पुऱ्याउन आवश्यक रहेको एसोसिएसनका अध्यक्ष दाहालको भनाइ छ ।

काठ खरिदका लागि लिलामीमा सहभागी हुन नपाउने व्यवस्था अव्यावहारिक भएको भन्दै विभेदकारी नीतिको अन्त्य गर्न माग गर्नुभयो । बैंकको मोनोपोली, उद्योग सञ्चालन गर्ने स्थान अभाव, तयारी वस्तुमा भन्दा कच्चा पदार्थमा लगाइएको अधिक भन्सारले उद्योग सञ्चालन गर्न असहज भएको उहाँको भनाइ थियो ।

एक्स्पोको आयोजक नेपाल फर्निचर तथा फर्निसिड संघका अध्यक्ष दिनेशकुमार अग्रवालले अर्थतन्त्रमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आएको फर्निचर तथा फर्निसिड उद्योग र व्यवसायलाई सरकारले संरक्षण गर्न नसकेको बताउनुभयो । वषौँ पहिले तर्जुमा भएका कानुन तथा नीति नियम समयसापेक्ष सुधार गर्दै उद्योग व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न उहाँले आग्रह गर्नुभयो । अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन एक्स्पो आयोजना गरिएको जानकारी गराउँदै अग्रवालले राज्यले उद्योगी व्यवसायीसँग सहकार्य गर्दै आर्थिक क्रियालाप विस्तार गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।

पाँच दिनसम्म चल्ने एक्स्पोलाई किड

कोयल्ले शीर्ष प्रायोजन गरेको छ भने गरी प्रेन्टिज कार्पेट एसोसिएट पार्टनर र पावर्ड वाइमा फर्निचर हब प्रालि रहेको छ । नेपाल चेम्बर अफ कमर्श र नेपाल फर्निचर तथा फर्निसिड व्यवसायी महासंघले इन्डोर्स गरेको एक्स्पोको मेन स्पोन्सरमा डर्लिफन मोड्युलड फर्निचर, फिदरलाइट, आरओके प्रोडक्ट इण्डस्ट्रिज, सरावगी ओभर्सिज र यती पोलिकेम रहेका छन् । इभेण्ट सोलुसन प्रालिले व्यवस्थापन गरेको एक्स्पोको अफिसियल पार्टनरमा लडसे, भिओन चियर र वेवट्युन रहेका छन् ।

सयभन्दा बढी स्टल रहेको एक्स्पोमा फर्निचर तथा फर्निसिड सामग्री, उत्पादक, आयातकर्ता, वितरक, मेसिनरी तथा प्रविधि हस्तान्तरण, डिलर र व्यवसायीहरूले आफ्नो उत्पादन तथा सेवाबारेमा जानकारी तथा बिक्री गर्ने आयोजकले जनाएको छ । नेपाली तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा मेड इन नेपाल फर्निचरको बजारीकरण गरी व्यापार बढाउन तथा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा सहकार्य गरी बी टु बी सेवा प्रदान गर्नु एक्स्पोको लक्ष्य रहेको छ ।

EUROPE BUSINESS ASSEMBLY
"BEST ENTERPRISE AWARD 2016"
LONDON, UNITED KINGDOM

"THE BIZ 2016"
BUSINESS EXCELLENCE AWARD
WASHINGTON DC, USA

THE GOLDEN EUROPE AWARD FOR
QUALITY AND COMMERCIAL PRESTIGE
FRANCE

१७ औं वर्षमा प्रवेश

Ever Permeating and Pervading to New Scale of Height of Prosperity

हामी स्थापनाको १६औं वर्ष पूरा गरी १७औं वर्षमा प्रवेश गरेकाछौं । यस सुखद अवसरमा बैंक परिवार यहाँहरूको सेवामा समर्पित रही बैंकिङ सेवा/सुविधाहरू थप गुणस्तरीय र अझ परिष्कृत गर्दै लैजाने प्रतिबद्धता जाहेर गर्न चाहन्छौं ।

साथै

जस्तोसुकै अवस्थामा पनि बैंकको प्रगति र दिगो उपलब्धिमा सधैं सद्भाव, सहयोग र सदाशयता राख्ने सम्पूर्ण आदरणीय ग्राहकवर्ग, संघ संस्थाहरू, नियामक निकाय, सञ्चारकर्मी, कर्मचारी लगायत शुभेच्छुकहरूमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछौं ।

PRIME BANK LTD.
प्राइम कर्मासंखल बैंक लिमिटेड